

Verdier i Fuglevågsvassdraget, Smøla kommune i Møre og Romsdal

VVV-rapport 2000 -21

Utgitt av Direktoratet for naturforvaltning i samarbeid med
Norges vassdrags- og energidirektorat og Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Refereres som:

*Morten W. Melby og Geir Gaarder 2000. Verdier i Fuglevågsvassdraget, Smøla kommune i Møre og Romsdal.
Utgitt av Direktoratet for naturforvaltning i samarbeid med Norges vassdrag- og energidirektorat. Rapport
utarbeidet ved fylkesmannen i Møre og Romsdal.*

VVV-rapport 2000-21. Trondheim

33 sider, 5 kart

Layout: Knut Kringstad

Forsidefoto: Morten Melby

**Verdier i
Fuglevågsvassdraget, Smøla kommune
i Møre og Romsdal**

**Vassdragsnr.: 115.2Z
Verneobjekt: 115/1
Verneplan IV**

VVV-rapport 2000-21

Tittel <i>Verdier i Fuglevågvassdraget</i>	Dato <i>Kunnskapsstatus pr des. 1999</i>	Antall sider <i>33s., 5 kart + vedlegg 8 s.</i>
Forfattere <i>Morten W. Melby Geir Gaarder</i>	Institusjon <i>Fylkesmannen i Møre og Romsdal</i>	Ansvarlig sign <i>Oddvar Moen</i>
TE-nr. <i>906</i>	ISSN-nr. <i>1501-4851</i>	ISBN-nr. <i>82-7072-414-9</i>
Vassdragsnavn <i>Fuglevågvassdraget</i>	Vassdragsnummer <i>115.2Z</i>	Fylke <i>Møre og Romsdal</i>
Vernet vassdrag nr <i>115/1</i>	Antall objekter/delområde <i>8</i>	Kommuner <i>Smøla</i>
Antall delområder med Nasjonal verdi (***) <i>3</i>	Antall delområder med Regional verdi (**) <i>4</i>	Antall delområder med Lokal verdi (*) <i>1</i>
EKSTRAKT Vassdragsrapporten inneholder en beskrivelse av Fuglevågvassdraget innenfor temaene prosesser og former skapt av is og vann, biologisk mangfold, landskapsbilde, friluftsliv og kulturminner. Under hvert tema er særlig interessante lokaliteter beskrevet, verdivurdert og avgrenset på kart. Som vedleggsdel til rapporten følger også en database utskriftsrapport som inneholder mer detaljerte opplysninger omkring hver enkelt lokalitet.		
SUMMARY IN ENGLISH The watercourse report includes a description of "Fuglevågvassdraget" based on the following topics: processes and landscape formations caused by ice and water, biodiversity, landscape, outdoor recreation and cultural heritage. For each topic, especially interesting and relevant sites are described, evaluated and identified on a map. A database report with more detailed information about each individual site is included in the report's appendix.		
5 STIKKORD PÅ NORSK <i>Prosesser og former skapt av is og vann Biologisk mangfold Landskapsbilde Friluftsliv Kulturminne</i>	5 KEYWORDS IN ENGLISH <i>Landscapes developed by glaciers and water Versatile biological values Forms of landscapes Open air activities Archaeological discoveries and old buildings</i>	

FORORD

Direktoratet for naturforvaltning (DN) og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er i fellesskap ansvarlig for prosjektet ”Verdier i vernede vassdrag” (VVV-prosjektet). Hensikten er å gjøre kunnskapen om verdiene lettere tilgjengelig for kommuner og andre som forvalter vernede vassdrag med nærområder. Etter at Stortinget 1. april 1993 vedtok Verneplan IV for vassdrag, er 341 vassdragsobjekter vernet mot kraftutbygging. Stortinget har gjentatte ganger presisert at verneverdiene i de vernede vassdragene ikke må forringes av andre inngrep. Rikspolitiske retningslinjer (RPR) for vernede vassdrag, ble vedtatt 10. november 1994. Retningslinjene gir kommuner, fylkeskommuner og statlige myndigheter rammer for sin forvaltning.

VVV-prosjektet beskriver verdier innen prosesser og former skapt av vann og is, biologisk mangfold, landskapsbilde, friluftsliv og kulturminner/miljøer og skal ut fra dagens kunnskap synliggjøre de viktigste verdiene. I tillegg kan det også finnes andre viktige verdier og som har betydning for vernet. I prosjektet lages vassdragsvise rapporter som gir en oversiktlig presentasjon av viktige områder i tekst og på kart. Informasjonen i rapportene vil senere bli tilgjengelig med digitale kartdata. Prosjektleader for VVV-prosjektet er Elisabet Rosendal. Ansvaret for utarbeidelse av den enkelte rapport ligger til fylkesmannen i vedkommende fylke.

Fuglevågvassdraget har siden vedtak i Stortinget 10. november 1994 vært vernet mot vannkraftutbygging (Verneplan IV). Vassdragsrapporten for Fuglevågvassdraget er utarbeidet av Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Konsulentfirmaet Miljøfaglig Utredning ans, Tingvoll ble engasjert for å forestå datainnsamling og rapportering fra vassdraget.

Naturforvalterkandidat Morten W. Melby og naturforvalterkandidat Geir Gaarder har vært prosjektansvarlige. Miljøvernnavdelinga sin kontakt under prosjektperioden har vært vassdragsforvalter Oddvar Moen. Vi vil benytte anledningen til å takke alle involverte for innsatsen. Lokale kontaktpersoner, lag og foreninger, kommunal og fylkeskommunal administrasjon, faginstitusjoner og kontakter innenfor statlige forvaltningsmyndigheter har bidratt på hver sin måte for å sikre et best mulig utgangspunkt for forvaltning av våre vernede vassdrag.

Molde - Trondheim - Oslo, november 2000

*Direktoratet for naturforvaltning
naturbruksavdelingen*

*Ola Skauge,
avdelingsdirektør*

*Norges vassdrags- og energidirektorat
vassdragsavdelingen*

*Are Mobæk,
avdelingsdirektør*

*Fylkesmannen i Møre og Romsdal
miljøvernnavdelingen*

*Per Fredrik Brun
avdelingsdirektør*

INNHOLD

FORORD

SAMMENDRAG

1.0 INNLEDNING	11
1.1 Vernerde vassdrag i Møre og Romsdal.....	11
1.2 Fuglevågvassdraget, generell beskrivelse	12
1.2.1 Vannkvalitet.....	12
1.2.2 Klima.....	13
1.2.3 Arealopplysninger	13
2.0 PROSESSER OG FORMER SKAPT AV IS OG VANN.....	14
2.1. Fuglevågvassdraget.....	14
2.2 Utvalgte lokaliteter	14
3.0 BIOLOGISK MANGFOLD.....	16
3.1 Fuglevågvassdraget.....	16
3.2 Utvalgte lokaliteter	17
4.0 LANDSKAPSBILDE.....	20
4.1. Fuglevågvassdraget.....	20
4.2. Utvalgte lokaliteter	20
5.0 FRILUFTSLIV	22
5.1 Fuglevågvassdraget.....	22
5.2. Utvalgte lokaliteter	22
6.0 KULTURMINNER.....	25
6.1 Fuglevågvassdraget.....	25
6.2. Utvalgte lokaliteter	25
7.0 AKTUELLE TRUSLER.....	26
8.0 LITTERATUR.....	27
9.0 METODE.....	30
9.1. Fremgangsmåte	30
9.2. Kriteriebruk	30
10. KART	33

VEDLEGG 1 Foto

2 Registreringsskjema

SAMMENDRAG

Direktoratet for naturforvaltning (DN) og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er i fellesskap ansvarlig for prosjektet "Verdier i vernedede vassdrag" (VVV-prosjektet). Hensikten er å gjøre kunnskapen om verdiene lettere tilgjengelig for kommuner og andre som forvalter vernedede vassdrag med nærområder.

Fuglevågvassdraget ble vernet ved Stortingsvedtak av 1. april 1993, om Verneplan IV for vassdrag. «*Kontaktutvalget peker særlig på de klassiske myrområdene med stor botanisk, ornitologisk og limnologisk verdi samt at vassdraget representerer strandflatetypen i Møre og Trøndelags kystområder.*» (St.prp. nr. 118, 1991-92).

Denne vassdragsrapporten er en presentasjon av vassdragets kvaliteter fordelt på følgende tema:

- Prosesser og former skapt av is og vann
- Biologisk mangfold
- Landskapsbilde
- Friluftsliv
- Kulturminner

Kvalitetene fra hvert tema er beskrevet for vassdraget i sin helhet, og for enkeltlokaliteter innenfor vassdragets nedbørfelt av lokal eller høyere verdi. Det vises til kart bak i rapporten (kap. 10) for lokalisering og avgrensning. Kriterier som er benyttet for utvelgelse og verdsetting finnes i beskrivelsen av metode, kapittel 9.

Som en oppsummering presenteres en tabelloversikt på neste side, der verdifulle enkeltlokaliteter er angitt med forslag til gradering (verdi). Tabellen viser til polygonkode (NR.) og en detaljert beskrivelse av lokaliteten (SKJEMA).

Tabell 1. Lokalitetsoversikt fordelt på gradering og tema. Se kart kap. 10, vedlegg med registreringsskjema og omtale i rapporten

NR.	NAVN PÅ LOKALITET	GRADERING	TEMA	SKJEMA
NASJONAL VERDI				
B2	Røkmyrane og Holmvassmyrane	Nasjonal verdi	Biologisk mangf	Side 2
B3	Toppmyrane og Kjysvassmyra	Nasjonal verdi	Biologisk mangf	Side 3
B5	Litlvatnet ved Bergli	Nasjonal verdi	Biologisk mangf.	Side 5
REGIONAL VERDI				
B1	Fuglevågen	Regional verdi	Biologisk mangf.	Side 1
B4	Svartvassmyra/Kvitmjølsokna	Regional verdi	Biologisk mangf.	Side 4
L1	Fuglevågsvassdraget	Regional verdi	Landskapsbilde	Side 6
F1	Fuglevågsvassdraget nedenfor Sandvatnet	Regional verdi	Friluftsliv	Side 7
LOKAL VERDI				
F2	Sandvatnet - Kjysvatnet - Storvatnet	Lokal verdi	Friluftsliv	Side 8

NR. Refererer til lokalitetens nummer på kartet bak i rapporten

GRADERING Angir lokalitetens verdi etter en samlet vurdering av hvilke hoved- og støttekriterier som er gjeldende. Gradering skjer etter en 4-delt skala:

- Nasjonalt viktig verdi (N)
- Regionalt viktig verdi (R)
- Lokalt viktig verdi (L)
- Ikke angitt verdi (-)

SKJEMA Angir nummer på registreringsskjema bak i rapporten

1.0 INNLEDNING

Rikspolitiske retningslinjer (RPR) for vernede vassdrag ble vedtatt av Stortinget 10.11.1994. Retningslinjene er av politisk karakter og gir uttrykk for hva regjeringen mener bør prioriteres i forvaltningen av landets 341 vernede vassdrag. Retningslinjene skal derfor legges til grunn for kommunal og fylkeskommunal planlegging etter plan- og bygningsloven, slik at forvaltningen i og langs vassdragene ivaretar hensynet til vassdragets verneverdi.

Stortinget har i forhandlinger 25. februar 1997 enstemmig gått inn for at vassdragsvernet lovfestes i ny lov om vassdrag og grunnvann, som skal forhindre inngrep som reduserer de verneverdiene Stortinget har lagt til grunn for sitt vernevedtak.

Et spørsmål som dermed reiser seg, er følgende: Hvilke verneverdier finnes i vassdraget?

Dette spørsmålet er ikke like enkelt å besvare for alle vassdrag. Det er blant annet to viktige årsaker til at verdiene i våre vernede vassdrag ikke er godt nok kjent:

- De vassdragene som har vernestatus i dag, er valgt ut på grunnlag av faglige vurderinger fra arbeidene med Verneplan I (1973), Verneplan II (1980), Verneplan III (1986) og Verneplan IV (1993). Den faglige innsatsen i planarbeidet var svak i de to første verneplanene, men noe sterkere i de to siste. For en del tidlig vernede vassdrag kan det derfor være stor uklarhet om hva som egentlig er vassdragets verneverdier.
- Vassdragsvernet er et vern mot kraftutbygging. Mange vernede vassdrag er imidlertid blitt gjenstand for andre typer inngrep etter at det ble vedtatt vernet. Det som derfor var regnet som verneverdier ved vernetidspunktet, kan i dag være forsvunnet, ødelagt eller vesentlig forringet som følge av disse inngrepene.

1.1 Vernede vassdrag i Møre og Romsdal

Møre og Romsdal har ca. 5 % (9171 GWh) av landets vannkraftressurser. 59 % av dette er bygd ut, mens ca. 33 % er varig vernet (NOU 1991:12B, Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernnavdelinga 1996).

20 vernede vassdrag ligger helt eller delvis innenfor Møre og Romsdal fylke (jfr. kart nr. 2, kap. 10). Det samlede nedbørsfeltet utgjør et areal på 4863,83 km², eller omlag 31 % av fylkets landareal. Nedenfor følger enkelte hydrologiske data for de vernede vassdragene i Møre og Romsdal.

Tabell 2. Beskrivende data for vernede vassdrag i Møre og Romsdal (Kilde: REGINE, NVE 1998).

OBJ.NR.	VASSDRAG	NEDBØRFELT (km ²)	MIDLERE AVRENN. (l/s/km ²)	MIDL.VA. UTLØPET (l/s)	BERØRTE LANDSKAPSREG. (Elgersma 1996)	BERØRTE VEGETASJONSSONER (Moen 1998)
094/1	Stigedalselva	124.12	67.18	8338	22,15	La/Ma/Ha,Sb,Nb
097/1	Bondalselva	87.54	67.71	5927	22	La/Ma/Ha,Sb,Mb,Nb
097/2	Norangselva	46.57	63.40	2952	22	La/Ma/Ha,Sb,Nb
098/1	Bygdaelva	93.96	59.79	5617	23,16	La/Ma/Ha,Sb,Mb,Nb
098/2	Geirangelva	84.89	57.87	4912	16	La/Ma/Ha,Sb,Mb,Nb
099/1	Norddalsvassdraget	104.78	64.92	6802	23	La/Ma/Ha,Sb,Mb,Nb
100/1	Valldøla	360.08	66.79	24049	23,16	La/Ma/Ha,Sb,Mb,Nb,Bn
100/2	Stordalselva	203.50	60.24	12258	22,15	La/Ma/Ha,Sb,Mb,Nb,Bn
101/1	Solnørelva	42.34	54.18	2294	21	Sb,Mb
102/2	Hjelsteinelva	15.30	57.92	886	26	La/Ma/Ha,Sb
103/3	Rauma, Istra	1206.1 7	36.80	44387	23,22,16,15,11	La/Ma/Ha,Sb,Mb,Nb,Bn
104/1	Visa	126.30	57.25	7231	22,15	La/Ma/Ha,Sb,Mb,Nb
105/1	Osvassdraget	138.23	46.48	6425	26	Sb,Mb,Nb
109/2	Driva	1510.5 7	25.15	37990	22,16,15	La/Ma/Ha,Sb,Mb,Nb
111/1	Ålvundelva	199.35	53.86	10737	28,26,22	La/Ma/Ha,Sb,Mb
111/2	Toåa	251.85	59.09	14882	26,15	La/Ma/Ha,Sb,Nb
111/3	Søya	154.06	53.55	8250	28,26	La/Ma/Ha,Sb,Mb
113/1	Todalselva	46.62	50.55	2357	26,15	La/Ma/Ha,Sb,Bn
115/1	Fuglevågvassdraget	26.59	35.00	931	25	Sb
116/1	Gjelavassdraget	41.01	48.76	2000	25	La/Ma/Ha,Sb

1.2 Fuglevågvassdraget, generell beskrivelse

Beliggenhet

Vassdraget ligger på Smøla i ytre kyststrøk på Nordmøre, og har utløp i Klakkavågen på vestsida av øya. Nedbørsfeltet er 27 km² stort, og vassdraget strekker seg østover innover det lave strandflatelandskapet.

Vern

Fuglevågvassdraget ble vernet ved Stortingsvedtak av 1. april 1993, om Verneplan IV for vassdrag. «Kontaktutvalget peker særlig på de klassiske myrområdene med stor botanisk, ornitologisk og limnologisk verdi samt at vassdraget representerer strandflatetypen i Møre og Trøndelags kystområder.» (St.prp. nr. 118, 1991-92).

1.2.1 Vannkvalitet

Fuglevågvassdraget ble undersøkt i 1988 av Dolmen (1991). Vannet i vassdraget ble karakterisert som humuspåvirket og nøytralt eller basisk med høy ledningsevne.

Artsmangfoldet blant bunndyrfaunaen var høy og tettheten av dyr til dels svært høy. Det ble observert en kraftig blågrønnbakterieoppblomstring i Storvatnet denne høsten, uten at algen ble identifisert. Sommeren 1994 ble det påvist en kort periode med oppblomstring av den giftproduserende blågrønnbakterien *Anabaena solitaria* i Storvatnet (Skulberg 1995).

1.2.2 Klima

Klimaet er oseanisk med små temperaturforskjeller gjennom året og ganske høy årsnedbør. Månedsmiddeltemperaturen varierer fra 0 til -2 °C i januar og februar, til 12-14 °C i juli og august, avhengig av høyde over havet og avstand fra sjøen (Aune & Det norske meteorologiske institutt 1993a). Årsnedbøren ligger mellom 1000 og 1500 mm (Førland & Det norske meteorologiske institutt 1993a). Mai er mest nedbørfattig måned og oktober den mest nedbørrike (Førland & Det norske meteorologiske institutt 1993b). Det er 190-200 dager i året med nedbør over 0,1 mm (Førland & Det norske meteorologiske institutt 1993c). Vekstsesongen begynner i siste halvdel av april og avsluttes i siste halvdel av oktober (Aune & Det norske meteorologiske institutt 1993b).

1.2.3 Arealopplysninger

Elva er i svært liten grad berørt av tekniske inngrep. Rv. 669 krysser elva i utløpet, og vegen mellom Frostadheia og Nerdvika krysser vassdraget i øvre deler mellom Kjysvatnet og Storvatnet. I de nordligste delene av nedbørfeltet ligger et par gårdsbruk med oppdyrkede arealer og noe leplanting. Deler av et større felles nydyrkingsfelt på Røkmyran ligger også innenfor nedbørfeltet (Direktoratet for naturforvaltning 1990).

Elva er karakterisert som "lav-risiko-elv" i forholdet til smitte av *Gyrodactylus salaris* (Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1998).

Inngrepsfrie naturområder er områder som ligger mer enn én kilometer fra tyngre tekniske inngrep. Disse områdene er igjen inndelt i soner. Inngrepsfrisone 2 (1-3 km fra tyngre tekniske inngrep), inngrepsfrisone 1 (3-5 km fra tyngre tekniske inngrep) og villmarkspregede område (mer enn 5 km fra tyngre tekniske inngrep).

Arealstatistikk fra DN (Direktoratet for naturforvaltning 1998) viser at 12 % av landarealet er villmarkspregede områder. I Sør-Norge har omfanget av slike områder blitt redusert fra 27 % i 1900 til 5 % i 1994.

Store deler av nedbørfeltet mellom de nevnte vegene som krysser vassdraget, ligger i område som faller inn under inngrepsfrisone 2. Nedbørfeltets begrensede areal er mye av årsaken til karakteristikken. Dette er illustrert på eget kart bak i rapporten (jfr kart nr. 1, kap 10).

2.0 PROSESSEN OG FORMER SKAPT AV IS OG VANN

2.1. *Fuglevågvassdraget*

Nordmøre er i geologisk forstand sammensatt av tre ulike landskapslementer; et vestlig lavland, daler og fjorder og et alpint fjell-landskap (Follestad m.fl. 1994).

Lavlandet er der folk flest bor i dag. Det tilhører strandflaten, en sammenhengende brem som strekker seg fra Vestlandet til Troms. Sannsynligvis er strandflaten utviklet gjennom flere perioder med kaldt klima og intens frostforvitring i tidevannssonen i løpet av de siste 2-3 mill. årene. Etter breavsmeltingen og strandforskyvningen som fulgte, er deler av strandflaten blitt tørt land.

Dalene og fjordene som strekker seg fra kyst til høyfjell, kan deles i to grupper. De nordvestrettede sprekkeladalene/-fjordene er som regel lange, trange og har markerte tverr- og lengdeprofil. De nordøstrettede strøk- og foldedadalene/-fjordene er gjerne mindre tydelige og gjennomskjæres ofte av de førstnevnte.

Det alpine fjellplatået finnes i de indre områder av fylket. De alpine formene er resultatet av erosjon fra tidlige botnbreer i bratte fjordsider før fjordene ble mer eller mindre fylt av innlandsis under istidene.

Fuglevågvassdraget ligger på Smøla hvor strandflaten utgjør 100% av landarealet. Strandflaten er særlig velutviklet på Smøla med sine tusenvis av øyer, skjær og holmer. Det høyeste punktet på Smøla, Nerdvikberget ligger 63 m o.h., dvs. under marin grense. Smølas landarealer har dermed vært utsatt for vasking av bølger og strøm etter hvert som de ble tørrlagt.

Strandavsetninger finnes på Smøla i mindre utstrekning i viker og bukter. Under torv finnes mindre avsetninger av skjellsand og leire. Dette er små forekomster. For øvrig er hele Smøla dekket av torv og myr, til dels svært godt utviklet. Disse avsetningene er i stor grad utnyttet som dyrkingsjord i dag. Myrsynking som følge av grøfting er et problem lokalt for næringen i dag.

Fuglevågvassdraget ligger utenfor de best utviklede myrområdene, og drenerer i hovedsak områder med tynt torvdekke over prekambriske grunnfjell (kvartsdioritt).

2.2 *Utvalgte lokaliteter*

Det er ikke registrert lokaliteter innenfor nedbørfeltet med spesielle kvaliteter på tema "Prosesser og former skapt av is og vann".

Referert og aktuell litteratur

Kart

Follestad, B. A., E. Larsen, O. Longva, E. Anda, E. Sønstegaard, A. Reite & A. R. Aa 1994. *Løsmassekart over Møre og Romsdal fylke M 1:250 000. Beskrivelse*. Norges geologiske undersøkelse. Skrifter 112. 52s.

Litteratur

Erikstad, L. & G. Hardeng 1988. *Naturvernområder i Norge*. Miljøverndepartementet. Avdelingen for naturvern og friluftsliv. Rapport T-713. 147s.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1999. *Utskrift fra Naturbasen, Smøla kommune*.

Marker E. 1977. *Landsplanen for verneverdige områder og forekomster*. Miljøverndepartementet.

NIJOS 1998. *Landskapsregioner i Norge. Landskapsbeskrivelser*. Norsk institutt for jord- og skogkartlegging. 51s.

Norges offentlige utredninger 1991:12A *Verneplan for vassdrag IV*. 151 s.

Norges offentlige utredninger 1991:12B *Verneplan for vassdrag IV*. 373 s.

Nordisk ministerråd 1984. *Naturgeografisk regioninndelning av Norden*. Nordiska ministerrådet. 289 s.

Rye, N., J. Sulebak & O. Soldal 1991. *Verneplan IV for vassdrag. Geofaglige undersøkelser i Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal*. Geologisk institutt, UiB. Rapport 91/01. 108s.

Sollid, J. L. & L. Sørbel 1981. *Kvartærgeologisk verneverdige områder i Midt-Norge*. Miljøverndepartementet. Rapport T-524. 207s.

St.prp.nr. 118 (1991-92). Verneplan IV for vassdrag. Olje- og energidepartementet. 128s.

3.0 BIOLOGISK MANGFOLD

3.1 Fuglevågsvassdraget

Vassdraget ligger i naturgeografisk region 40b, Møre og Trøndelags kystregion (Nordisk ministerråd 1984). Det ligger i sin helhet innenfor sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon, humid underseksjon (Moen 1998). Vegetasjonsregionen er sørboreal (Dahl m.fl. 1986).

Vassdraget skiller seg sterkt ut fra samtlige andre vernede vassdrag i fylket. Høydeforskjellene varierer lite, og naturen er i all hovedsak en mosaikk mellom myr, llyngheti, vann og vassdrag. I tillegg finnes bare litt havstrand ved elveoset, små engsamfunn og noen granplanter, samt kantsona til et dyrkingsfelt.

Myrområdene er i hovedsak fattigmyrer og nedbørsmyrer, og noen av fylkets mest verdifulle høgmyrer ligger helt eller delvis innenfor nedbørfeltet (Toppmyran/Kjysvassmyra, mindre deler av Røkmyran og Svartvassmyra/Kvitmjølsokna). Det er også mindre partier med intermediær myr, og på sørsiden av Kjysvatnet er det tendenser til rikmyr/ekstremrik myr med innslag av arter som engmarihand, engstarr, bjønnbrodd, breiull og brunskjene. Kanskje er det også innslag av rikmyr i sørkant av nedbørfeltet vest for Svartvatnet.

Ferskvannsmiljøene er ganske lite varierte. Vannet er humuspåvirket, og varierer fra nøytralt til basisk med høy ledningsevne (Dolmen 1991). Dyrelivet i vannet er rikt og variert og med innslag av uvanlige arter (Dolmen 1991). Det har en god bestand av sjøørret. Floraen i vannene er ganske fattig med innslag av arter som botnegras, sumpblærerot, småblærerot, vanlig tjønnaks, kysttjønnaks, klovasshår, tusenblad, kantnøkkerose, flotgras, elvesnelle og bukkeblad. Lokalt langs elva og tilknyttet vatna i øvre deler er det noe takrør. I tillegg forekommer kransalgene mattglattkrans og skjørkrans sparsomt.

Inntil hovedelva er det stedvis dannet små, naturlige engsamfunn med en blanding av myr-, sump- og engplanter. På litt næringsrike partier i engene og relativt rik hei forekommer f.eks. kvitmaure, legeveronika, legevintergrønn, enghumleblom, engfrytle, fuglevikke, dunhavre, mjødurt, blåstarr, småengkall, rødkløver, rødsvingel, vendelrot og skogrørkvein.

Skogvegetasjonen er hovedsakelig begrenset til noen små, plantete klynger av gran og sitkagran langs elva i nedre deler av vassdraget og litt leplantinger i øst. Ellers forekommer dunbjørk og ørevier som kratt langs elva. I tillegg er det gjort enkeltfunn av hassel og svartor (ved Storvatnet).

Kulturlandskapet begrenser seg foruten llynghiene til partier av et nydyrkingsfelt på sørvestsiden av Røkvatnet.

Fuglelivet innenfor nedbørfeltet er rikt og særpreget, og spesielt er forekomsten av fugl tilknyttet våtmarksmiljøene svært god. Dette omfatter bl.a. gode bestander av arter som heilo, myrsnipe, tyvjo og småspove (Loen 1991).

Samlet sett er vassdraget gitt svært høy verneverdi både av Loen (1991) ut fra fuglelivet, Dolmen (1991) ut fra ferskvansbiologi og hydrologi og av Folkestad (1998) både ut fra botanikk, landfauna og vassfauna.

3.2 Utvalgte lokaliteter

Lokalitetsbeskrivelser

B1 Fuglvågen

Området har trolig noe betydning for næringssøk av våtmarksfugl. Lokaliteten er ganske liten, men har varierte havstrandmiljøer med bl.a. ålegraseng, havgraseng og ulike typer saltenger og forstrender, bl.a. med forekomst av buestarr, saftstjerneblom og i kantsoner markfrytle.

B2 Røkmyrane og Holmvassmyrane

Dette er ei stor, atlantisk høgmyr med tjern, gjøler og slukhull. Floraen er triviell. Trolig er det gode bestander av mange våtmarkstilknyttede fugler. Lokaliteten var tidligere en av de største og fineste høgmyrene i fylket, men nydyrkning i vest og sør har redusert arealet og verneverdien.

B3 Toppmyrane og Kjysvassmyra

Dette er den største urørte høgmyra som er tilbake på Smøla. I tillegg er det innslag av flatmyr. I tillegg er det gode bestander av våtmarkstilknyttede fuglearter.

B4 Svartvassmyra/Kvitmjølsokna

Dette er ei ganske stor, intakt høgmyr uten markerte strukturer. I øst er det innslag av litt rikmyr. Området er viktig som hekkeplass for våtmarkstilknyttede fuglearter.

B5 Litlvatnet ved Bergli

Dette er et vegetasjonsrikt vatn med frodige sivbelter, dels med innslag av mer sjeldne planter. Hekkelokalitet for ender, samt beite lokalitet og rastepllass for vannfugl.

Gradering av verdi

Tabell 3. Tabellarisk oversikt over lokaliteter, verdigradering og kriteriebruk (jfr. kart nr. 3, kap 10)

BIOLOGISK MANGFOLD		GRADERING	HOVEDKRITERIUM				STØTTEKRITERIUM		
NR.	NAVN PÅ LOKALITET		H01	H03	H05	H06	S03	S04	S05
B1	Fuglvågen	R	x		x	x			
B2	Røkmyrane og Holmvassmyrane	N	x		x	x		x	
B3	Toppmyrane og Kjysvassmyra	N	x		x	x		x	
B4	Svartvassmyra/Kvitmølsoyna	R	x		x	x		x	
B5	Litlvatnet ved Bergli	N			x	x		x	

NR. Refererer til lokalitetens nummer på kartet bak i rapporten

GRADERING Angir lokalitetens verdi etter en samlet vurdering av hvilke hoved- og støttekriterier som er gjeldende. Gradering skjer etter en 4-delt skala:

- Nasjonalt viktig verdi (N)
- Regionalt viktig verdi (R)
- Lokalt viktig verdi (L)
- Ikke angitt verdi (-)

HOVEDKRITERIER

- H01 Urørhet
 H03 Variasjon og mangfold
 H05 Sjeldenhetsverdi
 H06 Sårbarhet

STØTTEKRITERIER

- S03 Forsknings- og pedagogisk verdi
 S04 Biologisk funksjon
 S05 Arealstørrelse

Referert og aktuell litteratur

Kart

Dahl E., Elven R., Moen A. & Skogen A. 1986. *Vegetasjonsregionkart over Norge 1:1500000*. Nasjonalatlas for Norge. Statens kartverk.

Statens kartverk - Miljøenheten 1998. *Inngrepsfrie naturområder i Møre og Romsdal 1988-94*. Statens kartverk.

Litteratur

Aksdal, S. 1994. *Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap i Møre og Romsdal*. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga rapport nr. 6 - 1994. 125s.

Beyer, I & J. B. Jordal 1995. *Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap. Tilleggsregistreringar 1995*. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga rapport nr. 15 - 1995. 45s.

Brun P. F. 1992. *Overvaking av fjordar og vassdrag i Møre og Romsdal 1989-91*. Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Miljøvernavdelingen.

Direktoratet for naturforvaltning 1995. *Inngrepsfrie naturområder i Norge. Registrert med bakgrunn i avstand fra tyngre tekniske inngrep*. DN-rapport 1995-6. 39s.

Direktoratet for naturforvaltning 1995. *Oversikt over norske vassdrag med laks, sjøaure og sjørøye pr. 1. januar 1995*. Utskrift fra lakseregisteret. DN-notat 1995-1. 104s.

Direktoratet for naturforvaltning 1991. *Register over inngrep i verna vassdrag*. DN-notat 1991-7. 10s.

Dolmen, D. 1989. *Ferskvannsbiologiske og hydrografiske undersøkelser av 20 vassdrag i Møre og Romsdal 1988. Verneplan IV*. Rapp. Zool. Ser. Universitetet i Trondheim, Vitenskapsmuseet. 105s.

- Folkestad, A.O. 1998. *Prosjekt "Verneplan for Smøla kommune"*. Fagrapport. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga. Rapport 6/98. 104s.
- Fremstad, E., P.A. Arrestad & A. Skogen 1991. *Kystlynghei på Vestlandet og i Trøndelag. Naturtype og vegetasjon i fare*. NINA-utredning 029. 172s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1998. *Utskrift fra Naturbasen for Smøla kommune*.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1998. *Undersøkelser vedrørende lakseparasitten gyrodactylus salaris i Møre og Romsdal*. 1997. Rapport nr. 1 - 1998. 255s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1996. *Utkast til verneplan for havstrand og elveos i Møre og Romsdal*. Rapport nr. 13 - 1995. 94s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1995. *Undersøkelser vedrørende lakseparasitten gyrodactylus salaris i Møre og Romsdal*. 1994. Rapport nr. 6 - 1995. 271s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1990. *Undersøkelser vedrørende lakseparasitten gyrodactylus salaris i Møre og Romsdal i 1988 og 1989. Del Sunnmøre*. Rapport nr. 9 - 1990. 233s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1988. *Utkast til verneplan for myr*. 143s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1986. *Myrområde med regional og lokal verneverdi*. Rapport nr. 1 - 1986. 79s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal & Møre og Romsdal fylkeskommune 1993. *Fylkesdelplan for elveoslandskap i Møre og Romsdal. Høyriksutkast*. Møre og Romsdal fylkeskommune. 24s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal & Fylkesveterinæren for Møre og Romsdal 1993. *Helsestatus i lakseførende vassdrag i Møre og Romsdal*. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, rapport nr. 8 - 1993. 20s.
- Holten J.I., Frisvoll A.A. & Aune E.I. 1986. *Havstrand i Møre og Romsdal*. Økoforsk rapp. 1986: 3A og 3B.
- Jordal, J. B. & G. Gaarder 1999. *Biologiske undersøkingar i kulturlandskapet i Møre og Romsdal i 1992-98. Samlerapport*. Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Landbruksavdelinga. Rapport nr. 1 - 99. 278s.
- Lien, I.K. 1990. *Verneplan IV – fisk*. Møre og Romsdal. Direktoratet for naturforvaltning. 18s.
- Marker E. 1977. *Landsplanen for verneverdige områder og forekomster*. Miljøverndepartementet.
- Miljøverndepartementet 1994. *Verdifulle kulturlandskap i Norge. Mer enn bare landskap! Del 4. Sluttrapport fra det sentrale utvalget*. 117s.
- Moen, A. 1984. *Myrundersøkelser i Møre og Romsdal i forbindelse med den norske myrreservatplanen*. Rapp. Bot. Ser. 1984-85. Det Kgl. norske videnskabers selskab, Museet. Universitetet i Trondheim. 105s.
- Moen A. 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss. 200 s.
- Nordisk ministerråd 1984. *Naturgeografisk regioninndeling av Norden*. Nordiska ministerrådet. 289 s.
- Norges offentlige utredninger 1980. *Naturvern i Norge*. NOU 1980:23. Universitetsforlaget. 147s.
- Norges offentlige utredninger 1976. *Verneplan for vassdrag*. NOU 1976:15. Universitetsforlaget. 150s.
- St.meld. nr. 62, 1991-92. *Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge*. Miljøverndepartementet. 131s.
- St.prp.nr. 118 (1991-92). Verneplan IV for vassdrag. Olje- og energidepartementet. 128s.

4.0 LANDSKAPS BILDE

4.1. Fuglevågvassdraget

Fuglevågvassdraget ligger i landskapsregion "Trøndelags og Nordmøres kystbygder" hvis totalinntrykk beskrives som "et åpent kystlandskap med tallrike øyer og vidt utsyn" (NIJOS 1998). Regionen beskriver strandflaten som er særdeles velutviklet på Smøla med sine tusenvis av øyer, skjær og holmer. Det høyeste punktet på Smøla ligger 63 m o.h., dvs. under marin grense. Smølas landarealer har vært utsatt for omvasking av bølger og strøm etter hvert som de ble tørrlagt.

Kulturlandskapet i sørlige deler av Smøla har vært gjenstand for stor oppmerksomhet, og området ble kåret til "Årets kulturminne" i 1995. Det ble også utarbeidet en forvaltningsplan for kulturlandskapet som også omfattet deler av nedslagsfeltet til Fuglevågvassdraget. Her beskrives landskapet:

"Smøla er en del av den tidligere strandflaten som etter landhevingen framstår som et jevnt, flatt landområde omkranset av nærmere 3000 øyer. Überørt av fjellkjedefoldingen, ligger Smøla som en kontrast til Tustna og landet innenfor. Klimatiske årsaker og tidligere bruk har i tillegg skapt et åpent, trebart landskap som ytterligere forsterker uttrykket og gir området dets karakter." (Melby 1997)

Fuglevågvassdraget drenerer et trebart, flatt område og inneholder en rekke mindre vann. Selv om området er flatt i større skala med høyeste topp bare 36 m o.h., er nedbørfeltet småkupert og i svak kontrast til myrflatene både sør (Røkmyran) og nord (Toppmyran) for vassdraget. Små sprekkedaler i øst-vest retning er årsak til at alle småvannene i nedbørfeltet har en langstrakt form med uregelmessig strandlinje.

4.2. Utvalgte lokaliteter

Lokalitetsbeskrivelser

L1 Fuglevågvassdraget

Vassdraget er et lavlands kystvassdrag som drenerer strandflaten. Det er svært liten høydeforskjell innenfor nedbørfeltet, og høyeste punkt er Lyngheia i øst (36 m o.h.). Det trebare strandflatelandskapet gir området en karakter av fjellvidde. Et sterkt strukturpreg med mindre vannfylte sprekkedaler gir området et uorganisert preg. Vann- og strandvegetasjon danner skarp kontrast til høyfjellsuttrykket, og hele nedbørfeltet utgjør et uvanlig visuelt landskap som er relativt uberørt av tekniske inngrep.

Gradering av verdi

Tabell 4. Tabellarisk oversikt over lokaliteter, verdigradering og kriteriebruk (jfr. kart nr.4, kap 10)

LANDSKAPS BILDE	GRAD-ERING	HOVEDKRITERIUM				STØTTEKRITERIUM			
		H03	H06	H07	H08	S06	S07	S08	S09
L1 Fuglevågvassdraget	R			X	X	X			

NR. Refererer til lokalitetens nummer på kartet bak i rapporten

GRADERING Angir lokalitetens verdi etter en samlet vurdering av hvilke hoved- og støttekriterier som er gjeldende. Gradering skjer etter en 4-delt skala:

- Nasjonalt viktig verdi (N)
- Regionalt viktig verdi (R)
- Lokalt viktig verdi (L)
- Ikke angitt verdi (-)

HOVEDKRITERIER		STØTTEKRITERIER	
H03	Variasjon og mangfold	S06	Urørhet
H06	Sårbarhet	S07	Sjeldenhets eller særpreg
H07	Helhet	S08	Typiskhet
H08	Inntrykksstyrke	S09	Historisk dokument

Referert og aktuell litteratur

Kart

Foilestad, B. A., E. Larsen, O. Longva, E. Anda, E. Sønstegaard, A. Reite & A. R. Aa 1994. *Løsmassekart over Møre og Romsdal fylke M 1:250 000. Beskrivelse.* Norges geologiske undersøkelse. Skrifter 112. 52s.

Statens kartverk - Miljøenheten 1998. *Inngrepsfrie naturområder i Møre og Romsdal 1988-94.* Statens kartverk.

Litteratur

Aksdal, S. 1994. *Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap i Møre og Romsdal.* Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga rapport nr. 6 - 1994. 125s.

Asheim, V. 1993. *Håndbok i landskapskartlegging.* Norsk institutt for jord- og skogkartlegging. 29s.

Beyer, I & J. B. Jordal 1995. *Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap. Tilleggsregistreringar 1995.* Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga rapport nr. 15 - 1995. 45s.

Direktoratet for naturforvaltning 1995. *Inngrepsfrie naturområder i Norge. Registrert med bakgrunn i avstand fra tyngre tekniske inngrep.* DN-rapport 1995-6. 39s.

Direktoratet for naturforvaltning 1991. *Register over inngrep i verna vassdrag.* DN-notat 1991-7. 10s.

Erikstad, L. & G. Hardeng 1988. *Naturvernombråder i Norge.* Miljøverndepartementet. Avdelingen for naturvern og friluftsliv. Rapport T-713. 147s.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1998. *Utskrift fra Naturbasen for Smøla kommune.*

Marker E. 1977. Landsplanen for verneverdige områder og forekomster. Miljøverndepartementet.

Melby, M. W. 1997. Kulturlandskap – forvaltningsplan for sørlige deler av Smøla. Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Rapport nr. 3/97. 40 s.

Miljøverndepartementet 1994. *Verdifulle kulturlandskap i Norge. Mer enn bare landskap! Del 4. Sluttrapport fra det sentrale utvalget.* 117s.

NIJOS 1998. *Landskapsregioner i Norge. Landskapsbeskrivelser.* Norsk institutt for jord- og skogkartlegging. 51s.

Nordisk ministerråd 1984. *Naturgeografisk regioninndeling av Norden.* Nordiska ministerrådet. 289s.

Norges offentlige utredninger 1991:12A *Verneplan for vassdrag IV.* 151s.

Norges offentlige utredninger 1991:12B *Verneplan for vassdrag IV.* 373s.

Norges offentlige utredninger 1986. *Ny landsplan for nasjonalparker.* NOU 1986:13. Universitetsforlaget. 103s.

Norges offentlige utredninger 1980. *Naturvern i Norge.* NOU 1980:23. Universitetsforlaget. 147s.

Sollid, J. L. & L. Sørbel 1981. *Kvartærgeologisk verneverdige områder i Midt-Norge.* Miljøverndepartementet. Rapport T-524. 207s.

St.meld. nr. 62, 1991-92. *Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge.* Miljøverndepartementet. 131s.

St.prp.nr. 118 (1991-92). *Verneplan IV for vassdrag.* Olje- og energidepartementet. 128s.

5.0 FRILUFTSLIV

5.1 Fuglevågvassdraget

Fuglevågvassdraget drenerer et lite variert landskap, med få kontrastskapende elementer. Det store innslaget av små vann er imidlertid en opplevelseskvalitet i mindre skala.

Vassdraget er lett tilgjengelig fra riksveg 669 som passerer elveosen. Vegen mellom Sætran og Nerdvika skjærer gjennom østlige deler av nedbørfeltet, og er også en mulig innfallsport. Det er brukbare parkeringsmuligheter langs veg, og en mindre parkeringsplass er etablert mellom Kongsvatnet og Svartvatnet i øst. Terrenget er rimelig lettgått, men tunge myrstrekninger kan hindre bruken i nord-sør retning.

Nedbørfeltet er beskjedent tilrettelagt for friluftsliv, men en merket tursti er anlagt langs hovedvågvassdraget mellom Nyvoll (østsida av Smøla) og Fuggelvågen. En trimpost er utlagt ved utløpet av Storvatnet. Enkle fiskekultiveringstiltak legger til rette for et svært godt fiske etter både sjøaure og innlandsaure. Fiskekortsalg organiseres gjennom Smøla grunneierlag for det meste av vassdraget. En kort strekning inngår i Skjølberg sameige sitt område, som ikke inngår i grunneierlagets eiendom.

Vassdraget er ikke lakseførende, men sjøaureførende 10 km opp til og med Storvatnet. Sjøaure i størrelsen 1-2 kg er vanligst i fangstene, og bestanden er regnet som god.

Sjøaurefisket på Smøla har svært kort fredningsperiode på høsten (25.09. - 01.11.) fordi elvene er rene sjøaureelver uten stedegen laksestamme. Bestanden er kategorisert som naturlig liten (kategori 4) av Fylkesmannen i 1999 (Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1999).

«*De gode vilt- og fiskebestandene gjør området svært godt egnet for tradisjonelt friluftsliv som jakt og fiske. Mest aktuelt er dagsturer for lokale brukere. Fuglevågvassdraget er et av de viktigste jakt- og fiskeområder i øykommunen.*» (NOU 1991:12B).

Sammen med Hopenvågvassdraget er Fuglevågvassdraget det vassdraget som er mest benyttet av fastboende og tilreisende for sjøaurefiske. Roksvågvassdraget lenger øst har et stort potensiale, men elva er noe redusert som følge av kanaliseringssarbeider nær utløpet.

Både lokale og tilreisende benytter seg av fisket i Fuglevågvassdraget. Det vanlige er å ta seg inn i vassdraget fra Fuggelvågen og riksvegen. Det er særlig strekningen opp til og med Sandvatnet som fiskes. I 1998 var det 222 som kvitterte i boka ved Storvatnet. Tallet var over 1000 i 1996 (Smøla I.L. 1998).

«*For øyboerne finnes ikke alternative områder av samme kvalitet. Meget stor verdi.*» (NOU 1991: 12B).

5.2. Utvalgte lokaliteter

Lokalitetsbeskrivelser

F1 Fuglevågvassdraget nedenfor Sandvatnet

Indre deler av Fuglevågen og nedre deler av Fuglevågvassdraget er attraktive for sjøaurefiske. Bestanden er god (Direktoratet for naturforvaltning 1995). Det finnes ikke stedegen laks i vassdraget, og elvefisket er av den grunn åpent i en svært lang periode (1. nov - 15. aug.).

F2 Sandvatnet - Kjysvatnet - Storvatnet

Området fører sjøaure selv om oppgangen fra Kjysvatnet til Storvatnet er i ferd med å gro igjen. Det går en sti langs hovedvassdraget hele strekningen fra Øverli til Fuglvågen, og i østenden av Storvatnet er det lagt ut trimpost. Det finnes molte og tyttebær i området.

Gradering av verdi

Tabell 5. Tabellarisk oversikt over lokaliteter, verdigradering og kriteriebruk (jfr. kart nr. 5, kap 10).

FRILUFTSLIV		GRAD ERING	HOVEDKRITERIUM				STØTTE KRITER.	
NR.	NAVNPÅ LOKALITET		H01	H09	H10	H11	S10	S11
F1	Fuglevågvassdraget nedenfor Sandvatnet	R	x		x	x	x	
F2	Sandvatnet - Kjysvatnet - Storvatnet	L		x	x			

NR. Refererer til lokalitetens nummer på kartet bak i rapporten

GRADERING Angir lokalitetens verdi etter en samlet vurdering av hvilke hoved- og støttekriterier som er gjeldende. Gradering skjer etter en 4-delt skala:

- Nasjonalt viktig verdi (N)
- Regionalt viktig verdi (R)
- Lokalt viktig verdi (L)
- Ikke angitt verdi (-)

HOVEDKRITERIER

H01 Urørhet	S10 Tilgjengelighet
H09 Opplevelse	S11 Natur- eller kulturværdier
H10 Egnethet	
H11 Dagens bruk	

STØTTEKRITERIER

Referert og aktuell litteratur

Kart

Statens kartverk - Miljøenheten 1998. *Inngrepstilfelle naturområder i Møre og Romsdal 1988-94*. Statens kartverk.

Litteratur

Aksdal, S. 1994. *Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap i Møre og Romsdal*. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga rapport nr. 6 - 1994. 125s.

Asheim, V. 1993. *Håndbok i landskapskartlegging*. Norsk institutt for jord- og skogkartlegging. 29s.

Beyer, I & J. B. Jordal 1995. *Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap. Tilleggsregistreringar 1995*. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga rapport nr. 15 - 1995. 45s.

Direktoratet for naturforvaltning 1995. *Inngrepstilfelle naturområder i Norge. Registrert med bakgrunn i avstand fra tyngre tekniske inngrep*. DN-rapport 1995-6. 39s.

Direktoratet for naturforvaltning 1995. *Oversikt over norske vassdrag med laks, sjøaure og sjørøye pr. 1. januar 1995*. Utskrift fra lakseregisteret. DN-notat 1995-1. 104s.

Direktoratet for naturforvaltning 1991. *Register over inngrep i verna vassdrag*. DN-notat 1991-7. 10s.

Direktoratet for naturforvaltning 1990. *Fagrapport i friluftsliv. Verneplan IV for vassdrag. Møre og Romsdal fylke*. DN-notat 1990-3. 140s

- Erikstad, L. & G. Hardeng 1988. *Naturvernombordet i Norge*. Miljøverndepartementet. Avdelingen for naturvern og friluftsliv. Rapport T-713. 147s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1998. *Utskrift fra Naturbasen for Smøla kommune*.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1998. *Undersøkelser vedrørende lakseparasitten gyrodactylus salaris i Møre og Romsdal*. 1997. Rapport nr. 1 - 1998. 255s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1997. *Undersøkelser vedrørende lakseparasitten gyrodactylus salaris i Møre og Romsdal*. 1996. Rapport nr. 1 - 1997. 233s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1995. *Undersøkelser vedrørende lakseparasitten gyrodactylus salaris i Møre og Romsdal*. 1994. Rapport nr. 6 - 1995. 271s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1990a. *Fiskeforholda i vassdrag i verneplan IV*. Notat. 19s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1990b. *Spørreundersøkelse blant jegere i Møre og Romsdal*. Rapport nr. 8 - 1990. 19s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal & Fylkesveterinæren for Møre og Romsdal 1993. *Helsestatus i lakseførende vassdrag i Møre og Romsdal*. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, rapport nr. 8 - 1993. 20s.
- Melby, M. W. 1997. Kulturlandskap – forvaltningsplan for sørlige deler av Smøla. Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Rapport nr. 3/97. 40 s.
- Miljøverndepartementet 1994. *Verdifulle kulturlandskap i Norge. Mer enn bare landskap! Del 4. Sluttrapport fra det sentrale utvalget*. 117s.
- NIJOS 1998. *Landskapsregioner i Norge. Landskapsbeskrivelser*. Norsk institutt for jord- og skogkartlegging. 51s.
- Nordisk ministerråd 1984. *Naturgeografisk regioninndeling av Norden*. Nordiska ministerrådet. 289s.
- Norges offentlige utredninger 1991:12A *Verneplan for vassdrag IV*. 151s.
- Norges offentlige utredninger 1991:12B *Verneplan for vassdrag IV*. 373s.
- Norges offentlige utredninger 1986. *Ny landsplan for nasjonalparker*. NOU 1986:13. Universitetsforlaget. 103s.
- Norges offentlige utredninger 1980. *Naturvern i Norge*. NOU 1980:23. Universitetsforlaget. 147s.
- Smøla IL 1998. *Taloppgaver fra trimpostarrangementet*.
- St.meld. nr. 62, 1991-92. *Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge*. Miljøverndepartementet. 131s.
- St.prp.nr. 118 (1991-92). Verneplan IV for vassdrag. Olje- og energidepartementet. 128s.

6.0 KULTURMINNER

6.1 Fuglevågvassdraget

Det er stor sannsynlighet for forminner innenfor vassdraget (over 5 m o.h.) (Lindblom 1999).

De store, indre myrområdene ble først dyrket opp i mellomkrigstida. Gårdene Pilsbekk, Bergi og Jutulheimen i vassdragsområdet tilhører denne nye jordbruksbygda på Frostadheia. Området har tidligere vært brukt til torvtaking og beiting, og det kan være rester etter steingjerder på fastmark og torvsjåer i myrene.

Det foregår registrering pr. dato (okt. 1999) av forminner i nedre deler av vassdraget i forbindelse med planer om vindparkanlegg på Smøla. Registreringene utføres av Kulturavdelinga i Møre og Romsdal fylkeskommune. Disse dataene er ikke gjort tilgjengelige innen fristen for avslutning av denne rapporten.

6.2. Utvalgte lokaliteter

Det er ikke registrert lokaliteter innenfor nedbørfeltet med spesielle kvaliteter på tema ”Kulturminner”.

Referert og aktuell litteratur

- Aksdal, S. 1994. *Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap i Møre og Romsdal*. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga rapport nr. 6 - 1994. 125s.
- Beyer, I & J. B. Jordal 1995. *Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap. Tilleggsregistreringar 1995*. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga rapport nr. 15 - 1995. 45s.
- Lindblom 1999. *Vindkraftpark på Smøla. Konsekvensutredning for kulturminner og kulturmiljø*. Statkraft SF.
- Melby, M. W. 1997. Kulturlandskap – forvaltningsplan for sørlige deler av Smøla. Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Rapport nr. 3/97. 40 s.
- Miljøverndepartementet 1994. *Verdifulle kulturlandskap i Norge. Mer enn bare landskap! Del 4. Sluttrapport fra det sentrale utvalget*. 117s.
- Møre og Romsdal fylkeskommune, Kulturavdelinga 1999. *Utskrift fra SEFRAK-registeret*.

7.0 AKTUELLE TRUSLER

Det foreligger planer om vindkraftutbygging nær nedbørfeltet. En sannsynlig trasé for høyspentlinje mellom Straumen og vindparken skjærer over nedre deler av vassdraget parallelt med riksvegen (Statkraft SF 1998). Forøvrig finnes det ikke planer om inngrep i vassdraget. Eventuell oppdyrkning innenfor nedbørfeltet med påfølgende næringstilsig til vassdraget kan true naturverdiene knyttet til myr og våtmark.

8.0 LITTERATUR

Kart

- Aune B. & Det norske meteorologiske institutt 1993a. *Månedstemperatur 1:7 mill.*
Nasjonalatlas for Norge, kartblad 3.1.6, Statens kartverk.
- Aune B. & Det norske meteorologiske institutt 1993b. *Årstider og vekstsesong 1:7 mill.*
Nasjonalatlas for Norge, kartblad 3.1.7, Statens kartverk.
- Dahl E., Elven R., Moen A. & Skogen A. 1986. *Vegetasjonsregionkart over Norge 1:1500000.* Nasjonalatlas for Norge. Statens kartverk.
- Follestad, B. A., E. Larsen, O. Longva, E. Anda, E. Sønstegaard, A. Reite & A. R. Aa 1994. *Løsmassekart over Møre og Romsdal fylke M 1:250 000. Beskrivelse.* Norges geologiske undersøkelse. Skrifter 112. 52s.
- Førland E. & Det norske meteorologiske institutt 1993a. *Årsnedbør 1:2 mill.* Nasjonalatlas for Norge, kartblad 3.1.1, Statens kartverk.
- Førland E. & Det norske meteorologiske institutt 1993b. *Månedsnedbør 1:7 mill.*
Nasjonalatlas for Norge, kartblad 3.1.2, Statens kartverk.
- Førland E. & Det norske meteorologiske institutt 1993c. *Nedbørhyppighet 1:7 mill.*
Nasjonalatlas for Norge, kartblad 3.1.3, Statens kartverk.
- Statens kartverk - Miljøenheten 1998. *Inngrepsfrie naturområder i Møre og Romsdal 1988-94.* Statens kartverk.

Litteratur

- Aksdal, S. 1994. *Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap i Møre og Romsdal.* Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga rapport nr. 6 - 1994. 125s.
- Asheim, V. 1993. *Håndbok i landskapskartlegging.* Norsk institutt for jord- og skogkartlegging. 29s.
- Beyer, I & J. B. Jordal 1995. *Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap.* *Tilleggsregistreringar 1995.* Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga rapport nr. 15 - 1995. 45s.
- Brun P. F. 1992. *Overvaking av fjordar og vassdrag i Møre og Romsdal 1989-91.* Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Miljøvernavdelingen.
- Direktoratet for naturforvaltning 1995. *Inngrepsfrie naturområder i Norge. Registrert med*
- Erikstad, L. & G. Hardeng 1988. *Naturvernombalans i Norge.* Miljøverndepartementet. Avdelingen for naturvern og friluftsliv. Rapport T-713. 147s.
- Fremstad, E., P.A. Arrestad & A. Skogen 1991. *Kystlynghei på Vestlandet og i Trøndelag.* *Naturtype og vegetasjon i fare.* NINA-utredning 029. 172s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1999. *Utskrift fra Naturbasen for Smøla kommune.*
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1998. *Undersøkelser vedrørende lakseparasitten gyrodactylus salaris i Møre og Romsdal.* 1997. Rapport nr. 1 - 1998. 255s.

- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1996. *Utkast til verneplan for havstrand og elveos i Møre og Romsdal.* Rapport nr. 13 - 1995. 94s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1995. *Undersøkelser vedrørende lakseparasitten gyrodactylus salaris i Møre og Romsdal. 1994.* Rapport nr. 6 - 1995. 271s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1990. *Spørreundersøkelse blant jegere i Møre og Romsdal.* Rapport nr. 8 - 1990. 19s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1990. *Undersøkelser vedrørende lakseparasitten gyrodactylus salaris i Møre og Romsdal i 1988 og 1989. Del Sunnmøre.* Rapport nr. 9 - 1990. 233s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1988. *Utkast til verneplan for myr.* 143s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal 1986. *Myrområde med regional og lokal verneverdi..* Rapport nr. 1 - 1986. 79s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal & Møre og Romsdal fylkeskommune 1993. *Fylkesdelplan for elveoslandskap i Møre og Romsdal. Høyringsutkast.* Møre og Romsdal fylkeskommune. 24s.
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal & Fylkesveterinæren for Møre og Romsdal 1993. *Helsestatus i lakseførende vassdrag i Møre og Romsdal.* Fylkesmannen i Møre og Romsdal, rapport nr. 8 - 1993. 20s.
- Holten J.I., Frisvoll A.A. & Aune E.I. 1986. *Havstrand i Møre og Romsdal.* Økoforsk rapp. 1986: 3A og 3B.
- Jordal, J. B. & G. Gaarder 1999. *Biologiske undersøkingar i kulturlandskapet i Møre og Romsdal i 1992-98. Samlerapport.* Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Landbruksavdelinga. Rapport nr. 1 - 99. 278s.
- Lien, I.K. 1990. *Verneplan IV – fisk. Møre og Romsdal.* Direktoratet for naturforvaltning. 18s.
- Lindstrøm, E-A og Relling B. 1994. *Overvåking av små og mellomstore landbruksforurensede vassdrag i Møre og Romsdal. Undersøkelser i 1994..* NIVA rapport lnr 3449-96.
- Loen, J. 1991. *Ornitologiske feltregistreringar. Verneplan IV for vassdrag, Møre og Romsdal fylke.* DN-notat 1991-11. 104s.
- Marker E. 1977. *Landsplanen for verneverdige områder og forekomster.* Miljøverndepartementet.
- Melby M.W. 1997. *Kulturlandskap. Forvalningsplan for sørlige deler av Smøla.* Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga. Rapport 3/97. 40s.
- Miljøverndepartementet 1994. *Verdifulle kulturlandskap i Norge. Mer enn bare landskap! Del 4. Sluttrapport fra det sentrale utvalget.* 117s.
- Moen, A. 1984. *Myrundersøkelser i Møre og Romsdal i forbindelse med den norske myrreservatplanen.* Rapp. Bot. Ser.1984-85. Det Kgl. norske videnskabers selskab, Museet. Universitetet i Trondheim. 105s.
- Moen A. 1998. *Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon.* Statens kartverk, Hønefoss. 200 s.
- Møre og Romsdal fylkeskommune, Kulturavdelinga. *Utskrift fra SEFRAK-registeret.* 1999

- NIJOS 1998. *Landskapsregioner i Norge. Landskapsbeskrivelser*. Norsk institutt for jord- og skogkartlegging. 51s.
- Nordisk ministerråd 1984. *Naturgeografisk regioninndelning av Norden*. Nordiska ministerrådet. 289 s.
- Norges offentlige utredninger 1991. *Verneplan for vassdrag IV*. NOU 1991:12A. Universitetsforlaget. 151s.
- Norges offentlige utredninger 1991. *Verneplan for vassdrag IV*. NOU 1991:12B. Universitetsforlaget. 373s.
- Norges offentlige utredninger 1980. *Naturvern i Norge*. NOU 1980:23. Universitetsforlaget. 147s.
- Rye, N., J. Sulebak & O. Soldal 1991. *Verneplan IV for vassdrag. Geofaglige undersøkelser i Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal*. Geologisk institutt, UiB. Rapport 91/01. 108s.
- Skulberg, O.M., 1995. *Vannblomst/giftige blågrønbakterier i Møre og Romsdal. Undersøkelser i 1995*. Norsk institutt for vannforskning, NIVA. Prosjektnr. O-93175, Løpenr. 3318.
- Sollid, J. L. & L. Sørbel 1981. *Kvartærgeologisk verneverdige områder i Midt-Norge*. Miljøverndepartementet. Rapport T-524. 207s.
- Statkraft SF 1998. *Vindpark Smøla. Forhåndsmelding*.
- St.prp. nr. 118, 1991-92. *Verneplan IV for vassdrag*. Olje- og energidepartementet. 128s.

9.0 METODE

9.1. Fremgangsmåte

Det er utarbeidet faglige kriterier for hvordan verneverdiene skal måles og karakteriseres i arbeidet med å ajourføre oversikten over verneverdiene (Direktoratet for naturforvaltning og Norges vassdrags- og energiverk 1998). Verdiene er knyttet til følgende tema:

- prosesser og former skapt av is og vann
- biologisk mangfold
- landskapsbildet
- friluftsliv
- kulturminner

Datainnsamling

Innsamling av data har vært konsentrert om det som allerede finnes av dokumentasjon. Lokale kontaktpersoner er benyttet, og det er i tillegg gjennomført enkelte nye registreringer.

Litteratur

Eksisterende dokumentasjon er innhentet fra arkiv, bibliotek og elektroniske databaser hos forvaltningsmyndigheter og faginstitusjoner.

Enkelte vassdrag i fylket er behandlet i prosjektet «Differensiert forvaltning av verna vassdrag» (Direktoratet for naturforvaltning og Norges vassdrags- og energiverk 1995). En stor andel av de vernede vassdragene er dessuten tidligere vurdert for utbygging, og av den grunn oppfanget i prosjektet «Samlet plan for vassdrag» (Miljøverndepartementet 1984). Begge prosjekt dokumenterer verdier i vassdrag.

Lokalt finnes dokumentasjon fra prøvefiske, jakt- og fiskekortsalg, belegg på hytter, bomavgifter m.m. Lokale historielag, ornitologiske, botaniske og entomologiske foreninger og andre kan ofte sitte inne med dokumentasjon fra vernelokaliteter, eller forslag til slike.

Møte med kommunen

Det har vært arrangert et møte med vertskommunen for vassdraget. Hensikten med møtet har dels vært å informere om registreringsarbeidet og dels å innhente informasjon om aktuelle verdifulle lokaliteter innenfor vassdraget.

Egne registreringer

Prosjektarbeiderne Geir Gaarder og Morten W. Melby har utført egne registreringer i vassdraget. Feltinnsatsen har hatt et beskjedent omfang, mellom 2 og 5 dager pr. vassdrag.

Kartfesting

Hver lokalitet er kartfestet. Denne rapporten har et kartvedlegg for hvert fagtema som dekker hele nedbørfeltet. Lokalitetene er digitalisert etter et manuelt tegnet manuskart i målestokk 1:50.000. Grunnlaget for digitaliseringen er imidlertid N250-basen fra Statens Kartverk.

9.2. Kriteriebruk

Kriteriene brukes for å karakterisere og fange opp de delområder som har spesielle kvaliteter i nedslagsfeltet. Kriteriene er ført opp i tabell 6 etter avsnittet om Graderingsprinsipper, definisjon av kriteriene finnes i veileder for VVV-prosjektet ”Dokumenterte verneverdier i

vernede vassdrag”, foreløpig utgave sept. 1997. Denne finnes bl.a. hos fylkesmannens miljøvernnavdeling.

I tillegg brukes kriteriene til å foreslå en gradering av delområdets betydning til nasjonal, regional og lokal målestokk. Noen ganger vil den gjennom VVV-prosjektets foreslalte verdien for et delområde/objekt falle ut som noe ”høyere” sammenlignet med andre verdivurderinger som har vært gjort. I VVV-prosjektet har denne forskjellen vært begrunnet med at de enkelte vernede vassdragene har en egenverdi i nasjonal målestokk, ut fra at de enkelte vassdragene i verneplan I-IV til sammen utgjør en helhet med betydning for å bevare et bredt spekter av norsk vassdragsnatur. Hensikten er at denne graderingen skal gi en pekepinn om delområdets betydning i sammenheng med verneplan for vassdrag I-IV som helhet. For nye VVV-prosjekter fra og med 1999, vil denne graderingsprinsippeten evt. bli vurdert på nytt.

De arealer som er pekt ut skal fortrinnsvis være områder med tilknytting til vann, bekker og elver som har betydning for å bevare vassdragsnatur vernet i verneplan for vassdrag I-IV. I tillegg kommer delområder med tilknytning til breer. Dersom enkelte kvaliteter, som ligger utenfor de vassdragsnære arealene, var viktige for at vassdraget ble vernet, så vil også disse kunne tas med i oversikten over verdier.

Graderingsprinsipper

Her er det blitt brukt en standardiseringsmetode som betyr at dersom et delområde kjennetegnes ved at et eller flere av kriteriene kan sies å være oppfylt/til stede, ifølge definisjon, så vil delområdet også ges en verdi. Verdien bestemmes da ut fra antallet hoved- eller oppfangingskriterier og antallet støttekriterier som kan brukes for å karakterisere delområdets frilufts-, natur- eller kulturfaglige kvaliteter.

1. Prosesser og former skapt av vann og is

*** Nasjonalt viktig verdi	** Regionalt viktig verdi	* Lokalt viktig verdi
✓ Minimum et hovedkriterium med nasjonalt/internasjonalt kjente verdier,	✓ To hovedkriterier + minimum et støttekriterium	✓ Minimum et hovedkriterium.
✓ Alternativt minimum tre hovedkriterier		

2. Biologisk mangfold

*** Nasjonalt viktig verdi	** Regionalt viktig verdi	* Lokalt viktig verdi
✓ Et eller flere dokumenterte nasjonale/internasjonale verdier, eller	✓ To hovedkriterier	✓ Minimum et hovedkriterium.
✓ Minimum to hovedkriterier + minimum to støttekriterier.		

3. Landskapsbilde

*** Nasjonalt viktig verdi	** Regionalt viktig verdi	* Lokalt viktig verdi
✓ Minimum et hovedkriterium med nasjonalt/internasjonalt kjente verdier,	✓ Minimum to hovedkriterier	✓ Minimum et hovedkriterium.
✓ Minimum to hovedkriterier + minimum to støttekriterier.		

3. Friluftsliv

*** Nasjonalt viktig verdi	** Regionalt viktig verdi	* Lokalt viktig verdi
✓ Et eller flere dokumenterte nasjonale/internasjonale verdier, eller	✓ To hovedkriterier, eller ✓ Minimum to støttekriterier	✓ Minimum et hovedkriterium. ✓ Minimum et støttekriterie
✓ Minimum 2 hovedkriterier + minimum et støttekriterium		

5. Kulturminner

Ikke aktuelt med verdivurdering i VVV-prosjektet, kun registrering.

Tabell 6. Tabellen viser hvilke tema og kriterier som er brukt i VVV-prosjektet

INNDELING AV VERNEVERDIER	FAGOMRÅDER BRUKT I VERNEPLAN I-IV	HOVEDKRITERIER	STØTTEKRITERIER
PROSESSER OG FORMER SKAPT AV IS OG VANN	Geofag Hydrologi Naturvern	H 01 Urørhet H 02 Historisk dokument H 03 Variasjon og mangfold H 04 Representativitet H 05 Sjeldenhetsverdi	S 01 Sårbarhet S 02 Del av system S 03 Forsknings- og/eller pedagogisk verdi
BIOLOGISK MANGFOLD	Botanikk Ornitologi Ferskvannsbiologi Vilt Fisk Naturvern	H 01 Urørhet H 03 Variasjon og mangfold H 05 Sjeldenhetsverdi H 06 Sårbarhet	S 03 Forsknings- og/eller pedagogisk verdi S 04 Biologisk funksjon S 05 Arealstørrelse
LANDSKAPS BILDE	Friluftsinteresser Geofag	H 01 Urørhet H 06 Sårbarhet H 07 Helhet H 08 Inntrykksstyrke	S 06 Urørhet S 07 Sjeldenhetsverdi eller sær preg S 08 Typiskhet S 09 Historisk dokument
FRILUFTSLIV	Friluftsinteresser Jaktinteresser Geofag	H 01 Urørhet H 09 Opplevelse H 10 Egnethet H 11 Dagens bruk	S 10 Tilgjengelighet S 11 Natur- og kulturmiljøverdi
KULTURMINNER	Kulturverninteresser	H 03 Variasjon og mangfold H 04 Representativitet H 05 Sjeldenhetsverdi H 12 Pedagogisk verdi	S 12 Bruksverdi S 13 Symbolverdi, identitetsverdi

Rettelse vedr. VVV- rapportt 2000-21 "Verdier i Fuglevågsvassdraget"

Kap. 10

Målestokk angitt på kart gjelder for A3 format, kartene er forminskede til A4 hvorfor målestokken ikke er gyldig.

Riktig målestokk for kart nr. 1, 3, 4, 5 endres fra 1:50 000 til ca: 1: 71 000

Riktig målestokk for kart nr. 2, oversiktskart, endres fra 1:600 000 til ca: 1: 848 400

10. KART

Kart nr. 1 Inngrepsfri natur

Kart nr. 2 Oversiktskart over varig verne vassdrag i Møre og Romsdal

Kart nr.3 Viktige områder med betydning for biologisk mangfold i Fuglevågvassdraget

BIOLOGISK MANGFOLD		GRADERING
NR.	NAVN PÅ LOKALITET	
B1	Fuglvågen	Regional verdi
B2	Røkmyrane og Holmvassmyrane	Nasjonal verdi
B3	Toppmyrane og Kjysvassmyra	Nasjonal verdi
B4	Svartvassmyra/Kvitmjølsokna	Regional verdi
B5	Litlvatnet ved Bergli	Nasjonal verdi

Kart nr. 4 Viktige områder med betydning for landskapsbilde i Fuglevågvassdraget

LANDSKAPSBILDE		GRADERING
NR.	NAVN PÅ LOKALITET	
L1	Fuglevågvassdraget	Regional verdi

Kart nr. 5 Viktige områder med betydning for friluftsliv i Fuglevågvassdraget

FRILUFTSLIV		GRADERING
NR.	NAVN PÅ LOKALITET	
F1	Fuglevågvassdraget nedenfor Sandvatnet	Regional verdi
F2	Sandvatnet - Kjysvatnet - Storvatnet	Lokal verdi

Det er ikke registrert lokaliteter innenfor nedbørfeltet med spesielle kvaliteter på følgende tema:

- Prossesser og former skapt av is og vann
- Kulturminner

Fuglevågvassdraget (115.2Z) i Smøla kommune

Inngrepsfri natur

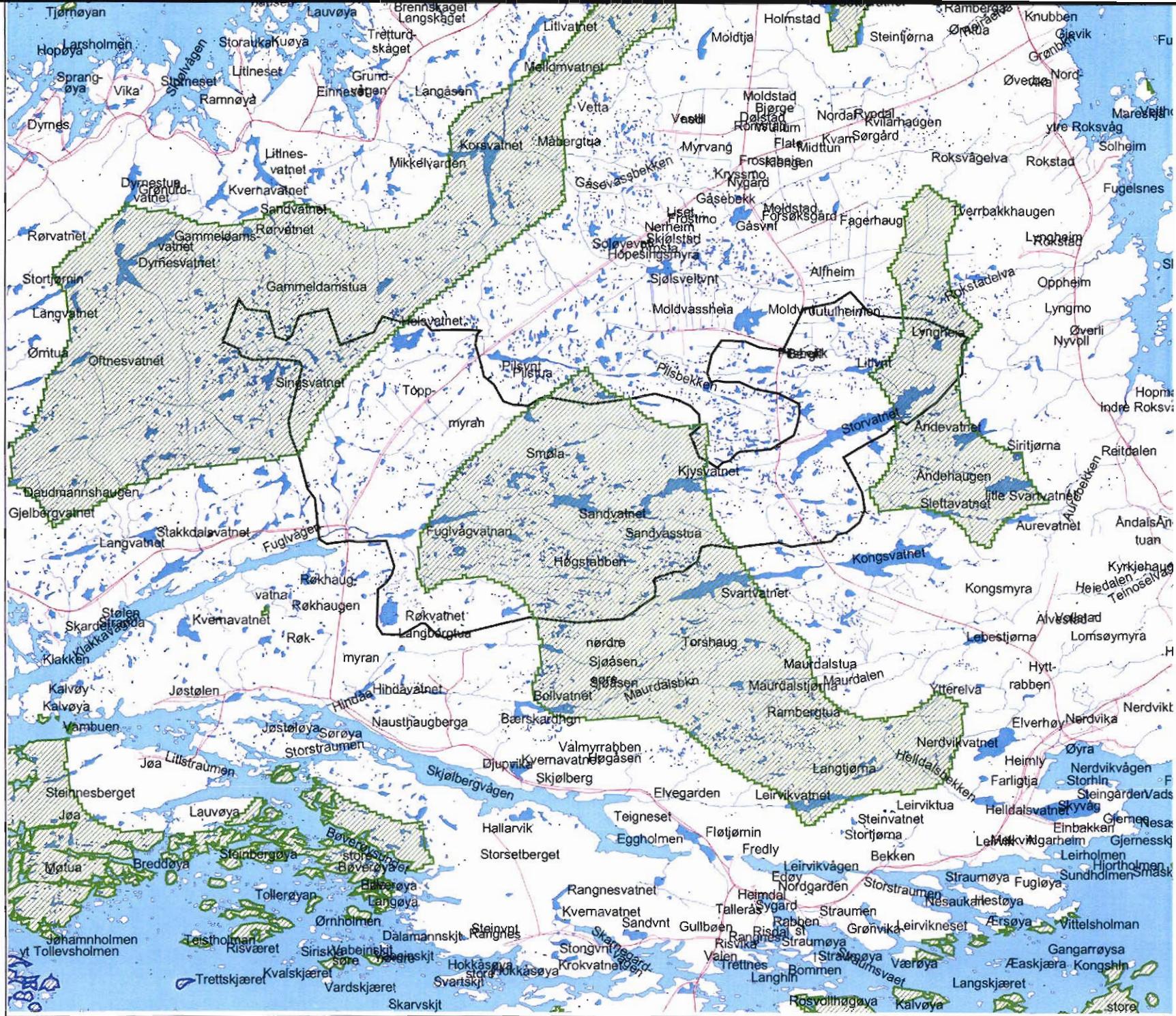
Verdivurdering/Tegnforklaring

- >5 km fra inngrep
- 3-5 km fra inngrep
- 1-3 km fra inngrep
- Nedbørsfelt verna vassdrag

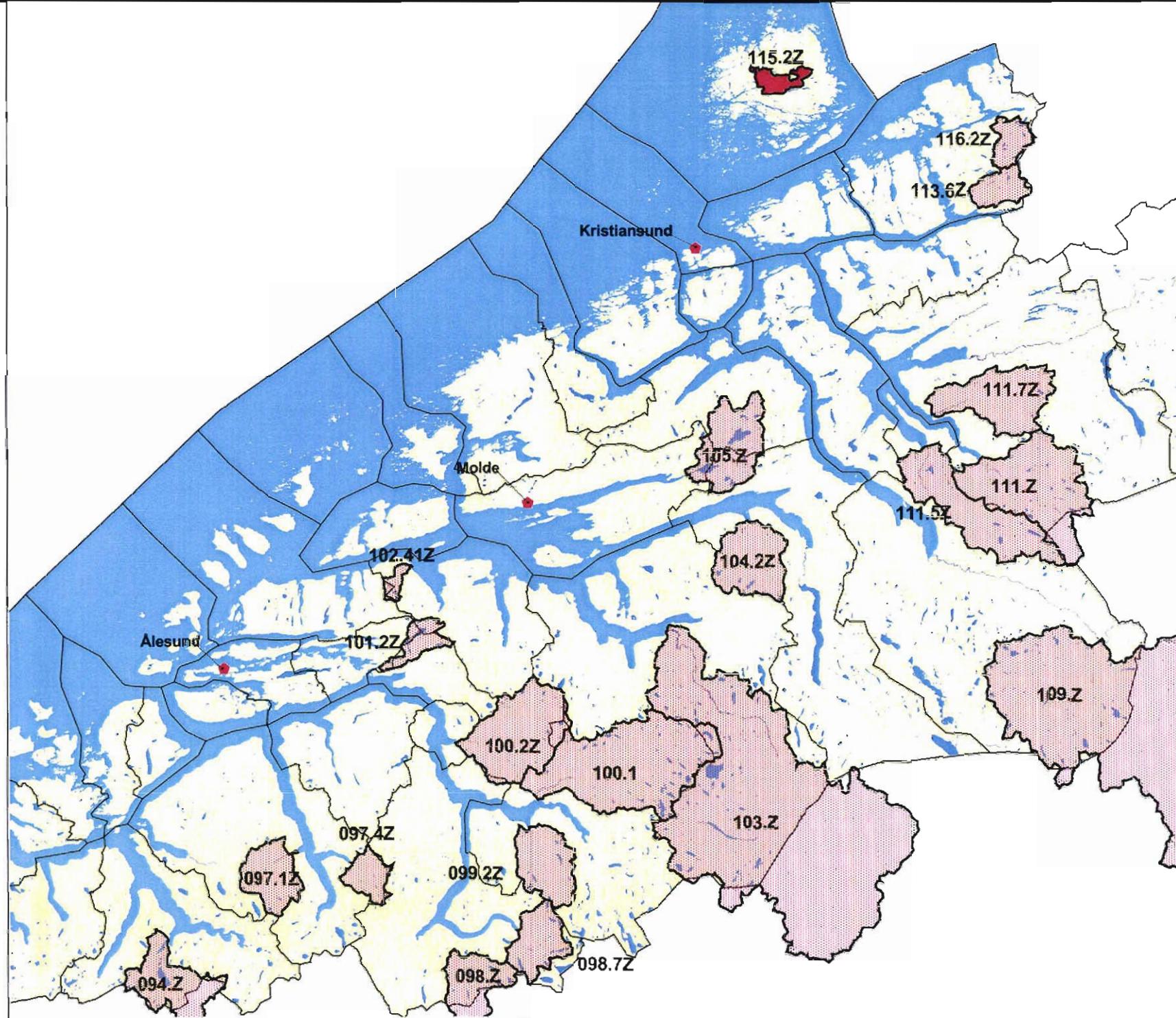
Målestokk: 1:50 000
Grunnkart: N50 kartdata
Kartblad: 1321-I
Dato: 10.11.00
Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Kart nr. 1

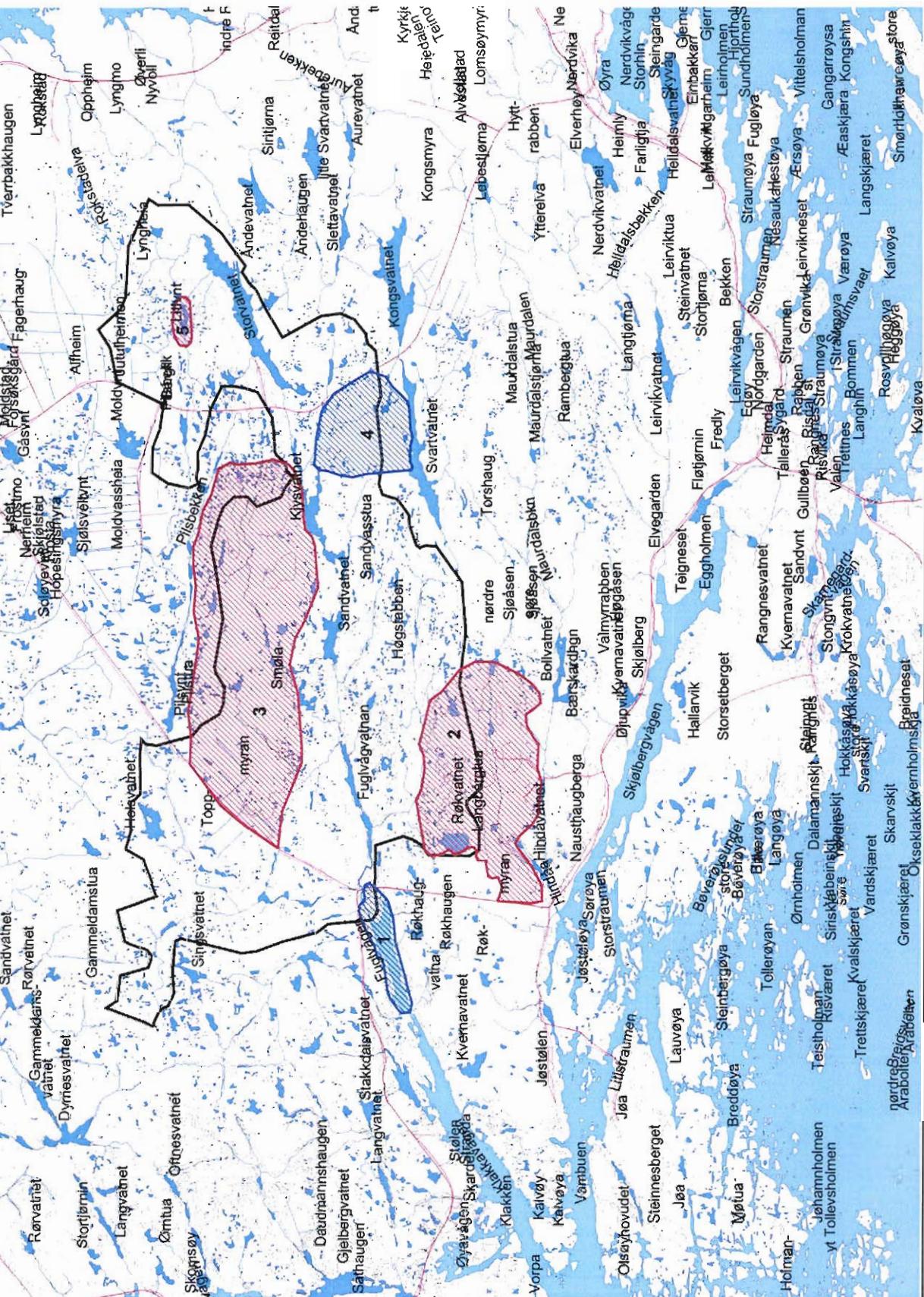
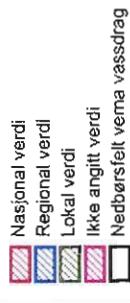
Oversiktskart over
varig verna vassdrag
i Møre og Romsdal

Fuglevågsvassdraget (115.22) i Smøla kommune

Biotisk mangfold

Verdiurdering/Tegnforklaring

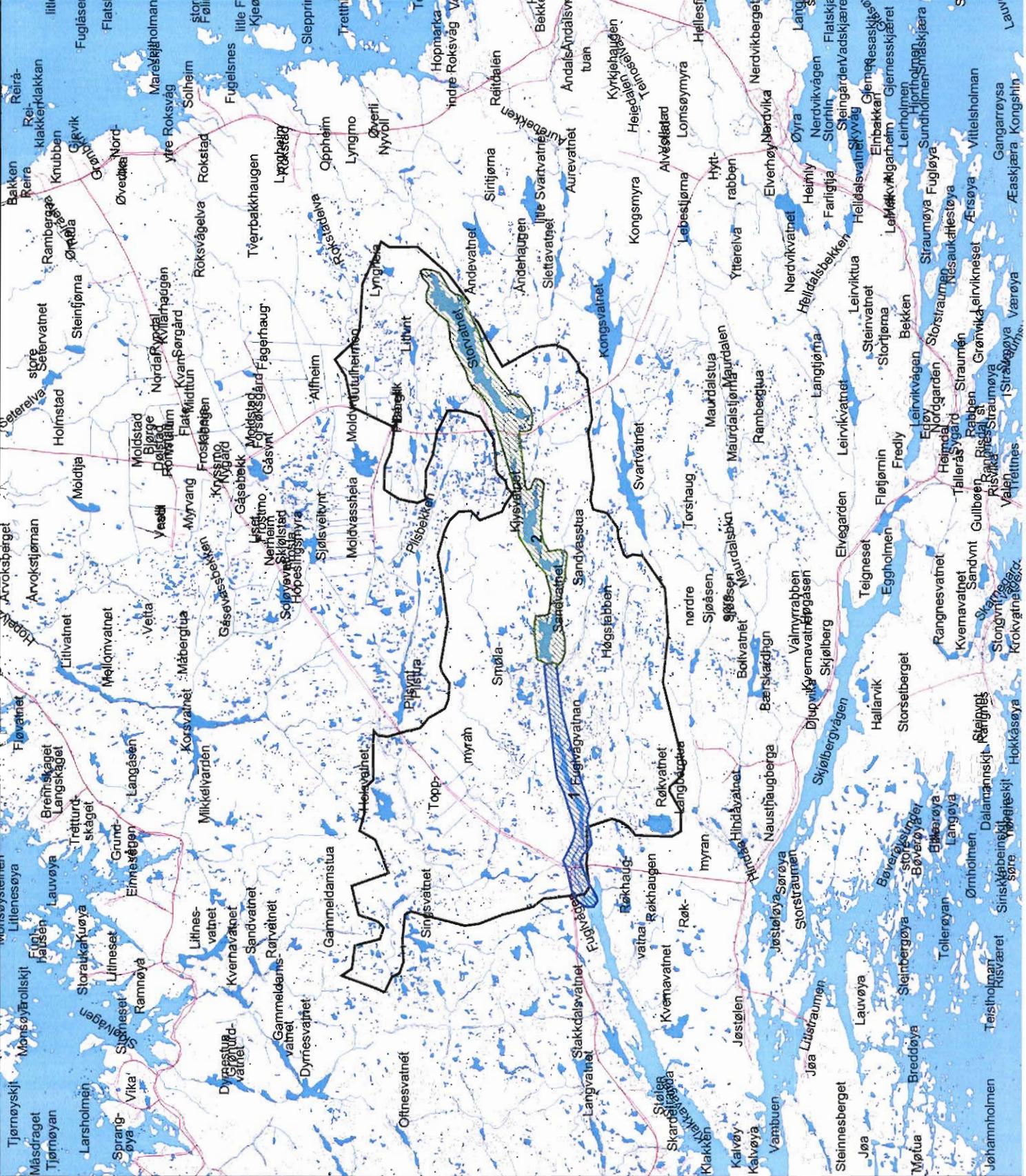
Målestokk: 1:50 000
Grunnkart: N50 kartdata
Kartblad: 1321-1
Dato: 10.11.00
Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Fuglevågvassdraget (115.22) i Smøla kommune

Friluftsliv

Fuglevågvassdraget (115.22)

- Nasjonal verdi
- Regional verdi
- Loka verdi
- Ikke angitt verdi
- Nedbørseffekt verna vassdrag

- VEDLEGG:**
1. *Foto*
 2. *Registreringsskjema*

*Sørsiden av Kjysvatnet,
sett mot sør*

*Sandvatnet sett
mot nordøst*

*Fra bruha over elva
sett mot sør*

Alle foto: Morten Melby

Vassdrag: FUGLEVÅGSVASSDRAGETLokalitet: **Fuglevågen** Område Objekt**Polygonkode: B1**

Fylke: Møre og Romsdal

Kommune: Smøla

Vern: Verneplan IV Vassdragsomr. i REGINE: 115.2Z

Utfyllt av: Geir Gaarder Dato: 21.11.1999

Tema: Biologisk mangfold**Tidligere verneverdi (karakteristikk):**

Området er gitt regional verdi av Fylkesmannen i Møre og Romsdal (1996, 1998), mens Folkestad (1998) viser til tidligere havstrandundersøkelser som bare har gitt lokaliteten lokal verdi/uten verdi.

Viktige kvaliteter:

Området har trøig noe betydning for næringssøk av våtmarksfugl. Lokaliteten er ganske liten, men har varierte havstrandmiljøer med bl.a. ålegraseng, havgraseng og ulike typer saltenger og forstrender, bl.a. med forekomst av buestarr, safistjerneblom og i kantsoner markfrytle.

Hovedkriteria:**Begrunnelser:**

Urørhet	Lokaliteten er relativt lite påvirket av inngrep og ligger tilknyttet et av de minst påvirkede vassdragene i regionen.
Sjeldenhetsverdi	Enkelte uvanlige havstrand- og engplanter forekommer.
Sårbarhet	Lokaliteten vil være sårbar for inngrep som vegbygging, forsøpling og grusuttak.

Støttekriteria:**Begrunnelser:***Forslag til gradering*

Lokalt verdifullt Regionalt verdifullt Nasjonalt verdifullt Internasjonalt verdifullt Ikke fastsatt verdi

Status for dokumentasjon

Dokumentert Manglende dokumentasjon Registrert under VVV-prosjektet
 Godt nok dokumentert Status for dokumentasjon ukjent

Størrelse på arealet (daa)

100m belte?

Digitalisering?

Innenfor def. 100m belte

Referansehenvisning

Fylkesmannen i Møre og Romsdal (1996, 1998), Folkestad (1998), Gaarder & Jordal (u.a.)

Kartkoordinater (UTM):**Midtpunkt:**

Nord: 7028000 / Øst: 446500

Øvre punkt, ved vannstreg:

Nord: 7028300 / Øst: 446900

Nedre punkt, ved vannstreg:

Nord: / Øst:

Vassdrag: FUGLEVÅGSVASSDRAGET**Lokalitet:** Røkmyrane og Holmvassmyrane Område Objekt**Polygonkode:** B 2**Fylke:** Møre og Romsdal**Kommune:** Smøla**Vern:** Verneplan IV**Vassdragsomr. i REGINE:** 115.2Z*Utfylt av: Geir Guarder Dato: 21.11.1999***Tema: Biologisk mangfold****Tidligere verneverdi (karakteristikk):**

Området er gitt nasjonal til regional verdi av Moen (1984) og nasjonal verdi av Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga (1998).

Viktige kvaliteter:

Dette er ei stor, atlantisk høgmyr med tjern, gjøler og slukhull. Floraen er triviell. Trolig er det gode bestander av mange våtmarkstilknyttede fugler. Lokaliteten var tidligere en av de største og fineste høgmyrene i fylket, men nydyrkning i vest og sør har redusert arealet og verneverden.

Hovedkriteria:

Sjeldenhetskriterium

Begrunnelser:

Velutviklet høgmyr er både nasjonalt og internasjonalt sett en sjeldent naturtype.

Urørthetskriterium

Deler av området er fortsatt uten inngrep.

Sårbarhetskriterium

Området er spesielt sårbart for grøfting og oppdyrkning.

Støttekriteria:

Biologisk funksjon

Begrunnelser:

Området utgjør en viktig del av det som kalles Smøla våtmarkssystem med bl.a. flere fuglebestander som er viktig i nasjonal og internasjonal målestokk.

Forslag til gradering Lokalt verdifullt Regionalt verdifullt Nasjonalt verdifullt Internasjonalt verdifullt Ikke fastsatt verdi*Status for dokumentasjon*

☒ Dokumentert	☐ Manglende dokumentasjon	☐ Registrert under VVV-prosjektet
☐ Godt nok dokumentert	☐ Status for dokumentasjon ukjent	

Størrelse på arealet (daa)

100m belte?

Digitalisering?

Utenfor def. 100m belte

Referansehenvisning

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernnavdelinga 1998, Folkestad 1998, Moen 1984

Kartkoordinater (UTM):**Midtpunkt:**

Nord: 7027000 / Øst: 449000

Øvre punkt, ved vannstreg:

Nord: / Øst:

Nedre punkt, ved vannstreg:

Nord: / Øst:

Vassdrag: FUGLEVÅGSVASSDRAGET**Lokalitet: Toppmyrane og Kjysvassmyra** Område Objekt**Polygonkode: B3****Fylke:** Møre og Romsdal**Kommune:** Smøla**Vern:** Verneplan IV **Vassdragsomr. i REGINE:** 115.2Z**Utfyllt av:** Geir Gaarder **Dato:** 21.11.1999**Tema: Biologisk mangfold****Tidligere verneverdi (karakteristikk):**

Området er gitt nasjonal verdi av Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga (1998) og internasjonal verdi av Moen (1984).

Viktige kvaliteter:

Dette er den største urørte høgmyra som er tilbake på Smøla. I tillegg er det innslag av flatmyr. I tillegg er det gode bestander av våtmarkstilknyttede fuglearter.

Hovedkriteria:**Begrunnelser:**

Urørhet

Området er i all hovedsak upåvirket av menneskelige inngrep.

Sjeldenhets

Så store, intakte høgmyrer er meget sjeldne både nasjonalt og internasjonalt.

Sårbarhet

Området er sårbart for alle former for tekniske inngrep, innbefattet grøfting og vegbygging.

Støttekriteria:**Begrunnelser:**

Biologisk funksjon

Området utgjør en viktig del av det som kalles Smøla våtmarkssystem med bl.a. flere fuglebestander som er viktige i nasjonal og internasjonal målestokk.

Forslag til gradering
 Lokalt verdifullt Regionalt verdifullt Nasjonalt verdifullt Internasjonalt verdifullt Ikke fastsatt verdi
Status for dokumentasjon
 Dokumentert Manglende dokumentasjon Registrert under VVV-prosjektet
 Godt nok dokumentert Status for dokumentasjon ukjent
Størrelse på arealet (daa)

100m belte?

Digitalisering?

Både innenfor og utenfor

Referansehenvisning

Moen 1984, Folkestad 1998, Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga 1998

Kartkoordinater (UTM):**Midtpunkt:**

Nord: 7030000 / Øst: 450000

Øvre punkt, ved vannstrend:

Nord: / Øst:

Nedre punkt, ved vannstrend:

Nord: / Øst:

Vassdrag: FUGLEVÅGSVASSDRAGET

Lokalitet: Svartvassmyra/Kvitmjølsokna

 Område Objekt

Polygonkode: B 4

Fylke: Møre og Romsdal

Kommune: Smøla

Vern: Verneplan IV Vassdragsomr. i REGINE: 115.2Z

Utfyllt av: Geir Gaarder Data: 21.11.1999

Tema: Biologisk mangfold**Tidligere verneverdi (karakteristikk):**

Området er gitt regional verdi av Fylkesmannen i Møre og Romsdal (1998) og Moen (1984).

Viktige kvaliteter:

Dette er ei ganske stor, intakt høgmyr uten markerte strukturer. I øst er det innslag av litt rikmyr. Området er viktig som hekkeplass for våtmarkstilknyttede fuglearter.

Hovedkriteria:

Urørthet

Begrunnelser:

Området er uten menneskelig påvirkning av betydning.

Sjeldenhets

Velutviklet høgmyr er både nasjonalt og internasjonalt sett en sjeldent naturtype.

Sårbarhet

Området er sårbart for alle typer inngrep, som grøfting.

Støttekriteria:

Biologisk funksjon

Begrunnelser:

Området utgjør en viktig del av det som kalles Smøla våtmarkssystem med bl.a. flere fuglebestander som er viktige i nasjonal og internasjonal målestokk.

Forslag til gradering Lokalt verdifullt Regionalt verdifullt Nasjonalt verdifullt Internasjonalt verdifullt Ikke fastsatt verdi**Status for dokumentasjon** Dokumentert Manglende dokumentasjon Registrert under VVV-prosjektet
 Godt nok dokumentert Status for dokumentasjon ukjent

Størrelse på arealet (daa)

100m belte?

Digitalisering?

Utenfor def. 100m belte

Referansehenvisning

Moen 1984, Folkestad 1998, Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga (1998)

Kartkoordinater (UTM):**Midtpunkt:**

Nord: 7028000 / Øst: 453000

Øvre punkt, ved vannstrend:

Nord: / Øst:

Nedre punkt, ved vannstrend:

Nord: / Øst:

Vassdrag: FUGLEVÅGSVASSDRAGET

Lokalitet: Litlvatnet ved Bergli

 Område Objekt

Polygonkode: B 5

Fylke: Møre og Romsdal

Kommune: Smøla

Vern: Verneplan IV

Vassdragsomr. i REGINE: 115.2Z

Utfyllt av: Geir Gaarder Dato: 21.11.1999

Tema: Biologisk mangfold**Tidligere verneverdi (karakteristikk):**

Området er gitt nasjonal verdi av Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga (1998).

Viktige kvaliteter:

Dette er et vegetasjonsrikt vatn med frodige sivbelter, dels med innslag av mer sjeldne planter. Hekkelokalitet for ender, samt beite lokalitet og rastepllass for vannfugl.

Hovedkriteria:

Sjeldenhets-

Begrunnelser:

Forekomst av frodige, høyproduktive vann er sjeldne i regionen.

Sårbarhet

Fuglelivet er trolig sårbart for forstyrrelser. Vassdraget som vatnet er en del av er svært sårbart for vannforurensning.

Støttekriteria:

Biologisk funksjon

Begrunnelser:

Området utgjør en viktig del av det som kalles Smøla våtmarkssystem med bl.a. flere fuglebestander som er viktige i nasjonal og internasjonal målestokk.

Forslag til gradering Lokalt verdifullt Regionalt verdifullt Nasjonalt verdifullt Internasjonalt verdifullt Ikke fastsatt verdi**Status for dokumentasjon** Dokumentert Manglende dokumentasjon Registrert under VVV-prosjektet
 Godt nok dokumentert Status for dokumentasjon ukjent

Størrelse på arealet (daa)

100m belte?

Digitalisering?

Ikke definert

Referansehenvisning

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga 1998

Kartkoordinater (UTM):**Midtpunkt:**

Nord: 7030500 / Øst: 454500

Øvre punkt, ved vannstrenge:

Nord: / Øst:

Nedre punkt, ved vannstrenge:

Nord: / Øst:

Vassdrag: FUGLEVÅGSVASSDRAGET**Lokalitet:** Fuglevågsvassdraget Område Objekt

Polygonkode: L1

Fylke: Møre og Romsdal**Kommune:** Smøla**Vern:** Verneplan IV **Vassdragsomr. i REGINE:** 115.2Z

Utfyllt av: Morten W. Melby Dato: 3.8.1999

Tema: Landskapsbilde**Tidligere verneverdi (karakteristikk):**

Ikke angitt

Viktige kvaliteter:

Vassdraget er et lavlands kystvassdrag som drenerer strandflaten. Det er svært liten høydeforskjell innenfor nedbørfeltet, og høyeste punkt er Lyngheia i øst (36 m o.h.). Det trebare strandflatelandskapet gir området en karakter av fjellvidde. Et sterkt strukturpreg med mindre vannfylte sprekkedaler gir området et uorganisert preg. Vann- og strandvegetasjon danner skarp kontrast til høyfjellsuttrykket, og hele nedbørfeltet danner et uvanlig visuelt landskap som er relativt uberørt av tekniske inngrep.

Hovedkriteria:

Helhet

Begrunnelser:

Hele nedbørfeltet er intakt, og nærmest uberørt av tekniske inngrep.

Inntrykkstyrke

Områdets har en ekstrem karakter, og skiller seg visuelt ut fra de fleste andre vassdrag.

Støttekriteria:

Urørthet

Begrunnelser:

Nedbørfeltet er nærmest uberørt av tekniske inngrep. Et unntak er rv. 669 som krysser vassdraget i utløpet, og vegen mellom Nerdvika og Frostadheia som skjærer gjennom øvre deler. Det er ført veg inn til pumpestasjonen ved Storvatnet.

Forslag til gradering
 Lokalt verdifullt Regionalt verdifullt Nasjonalt verdifullt Internasjonalt verdifullt Ikke fastsatt verdi
Status for dokumentasjon

☐ Dokumentert	☐ Manglende dokumentasjon	☒ Registrert under VVV-prosjektet
☐ Godt nok dokumentert	☐ Status for dokumentasjon ukjent	

Størrelse på arealet (daa)

100m belte?

Både innenfor og utenfor

Digitalisering?

Digitalisert

Referansehenvisning**Kartkoordinater (UTM):****Midpunkt:**

Nord: 7028500 / Øst: 0450000

Øvre punkt, ved vannstreg:

Nord: / Øst:

Nedre punkt, ved vannstreg:

Nord: / Øst:

Vassdrag: FUGLEVÅGSVASSDRAGETLokalitet: **Fuglevågvassdraget nedenfor Sandvatnet** Område Objekt Polygonkode: **F1**

Fylke: Møre og Romsdal

Kommune: Smøla

Vern: Verneplan IV Vassdragsomr. i REGINE: 115.2Z

Ufylt av: Morten W. Melby Dato: 3.8.1999

Tema: Friluftsliv**Tidligere verneverdi (karakteristikk):**

«De gode vilt- og fiskebestandene gjør området svært godt egnet for tradisjonelt friluftsliv som jakt og fiske. Mest aktuelt er dagsturer for lokale brukere. Fuglevågvassdraget er et av de viktigste jakt- og fiskeområder i øykomunen.» (NOU 1991:12B).

Viktige kvaliteter:

Indre deler av Fuglvågen og nedre deler av Fuglevågvassdraget er attraktive for sjøaurefiske. Bestanden er god (Direktoratet for naturforvaltning 1995). Det finnes ikke stedegen laks i vassdraget, og elvefisket er av den grunn åpent i en svært lang periode (1. nov - 15. aug.).

Hovedkriteria:**Begrunnelser:**

Urørhet	Vassdraget er relativt uberørt av tekniske inngrep. Unntak er vegkryssinger av vassdraget.
Egnethet	Fisket er lett tilgjengelig for alle til en rimelig avgift.
Dagens bruk	Fisket er attraktivt for lokale og tilreisende fiskere.

Støttekriteria:**Begrunnelser:**

Tilgjengelighet	Den attraktive delen av vassdraget er lett tilgjengelig.
-----------------	--

Forslag til gradering

Lokalt verdifullt Regionalt verdifullt Nasjonalt verdifullt Internasjonalt verdifullt Ikke fastsatt verdi

Status for dokumentasjon

Dokumentert Manglende dokumentasjon Registrert under VVV-prosjektet
 Godt nok dokumentert Status for dokumentasjon ukjent

Størrelse på arealet (daa)

100m belte?

Innenfor def. 100m belte

Digitalisering?

Digitalisert

Referansehenvisning

Direktoratet for naturforvaltning 1990

Kartkoordinater (UTM):**Midtpunkt:**

Nord: 7028300 / Øst: 0447000

Øvre punkt, ved vannstreg:

Nord: 7028500 / Øst: 0450000

Nedre punkt, ved vannstreg:

Nord: 7028000 / Øst: 0446700

Vassdrag: FUGLEVÅGSVASSDRAGET

Lokalitet: Sandvatnet - Kjysvatnet - Storvatnet

 Område Objekt

Polygonkode: F2

Fylke: Møre og Romsdal

Kommune: Smøla

Vern: Verneplan IV

Vassdragsomr. i REGINE: 115.2Z

Utfyllt av: Morten W. Melby Dato: 3.8.1999

Tema: Friluftsliv**Tidligere verneverdi (karakteristikk):**

Ikke angitt

Viktige kvaliteter:

Området fører sjøaure selv om oppgangen fra Kjysvatnet til Storvatnet er i ferd med å gro igjen. Det går en sti langs hovedvassdraget hele strekningen fra Øverli til Fuglvågen, og i østenden av Storvatnet er det lagt ut trimpost. Det finnes molte og tytebær i området.

Hovedkriteria:

Egnethet

Begrunnelser:

En sti leder gjennom et relativt lettgått og småkupert område langs et av hovedvassdragene på Smøla. Tilgjengelig fiske etter sjøaure og innlandsaure øker opplevelsesmulighetene.

Opplevelse

Spennende naturkvaliteter, rikt dyreliv og spennende fiske gir tilskudd til områdets opplevelsespotensiale.

Støttekriteria:**Begrunnelser:***Forslag til gradering*

Lokalt verdifullt Regionalt verdifullt Nasjonalt verdifullt Internasjonalt verdifullt Ikke fastsatt verdi

Status for dokumentasjon

Dokumentert Manglende dokumentasjon Registrert under VVV-prosjektet
 Godt nok dokumentert Status for dokumentasjon ukjent

Størrelse på arealet (daa)

100m belte?

Innenfor def. 100m belte

Digitalisering?

Digitalisert

Referansehenvisning

Direktoratet for naturforvaltning 1990

Kartkoordinater (UTM):*Midipunkt:*

Nord: 7029000 / Øst: 0452000

Øvre punkt, ved vannstreg:

Nord: 7030600 / Øst: 0454700

Nedre punkt, ved vannstreg:

Nord: 7028500 / Øst: 0450000

Oversikter over rapporter

"Verdier i Venede Vassdrag"

1998 - 1	Verdier i Norddalselva, Åfjord kommune i Sør-Trøndelag
1999 - 1	Verdier i Opo m/Låtefoss, Odda kommune i Hordaland
1999 - 2	Verdiar i Stryne- og Loenvassdraget, Stryn kommune i Sogn og Fjordane
1999 - 3	Verdiar i Oldenvassdraget, Stryn kommune i Sogn og Fjordane
2000 - 1	Verdier i Gautefallvassdraget, Drangedal og Nissedal kommuner i Telemark
2000 - 2	Verdier i Unsetåa, Rendalen, Tynset og Tolga kommuner
2000 - 3	Verdiar i Hamrabøvassdraget, Suldal kommune i Rogaland
2000 - 4	Verdiar i Høievassdraget, Tysvær kommune i Rogaland
2000 - 5	Verneverdier i Nitelva, Nittedal, Skedsmo og Rælingen kommuner i Akershus fylke
2000 - 6	Verdiar i Norddalsvassdraget, Suldal kommune i Rogaland
2000 - 7	Verdiar i Hålandsvassdraget, Suldal kommune i Rogaland
2000 - 8	Verdiar i Vikedalsvassdraget, Vindafjord kommune i Rogaland
2000 - 9	Verdier i Gvetaåi, Nore og Uvdal kommune i Buskerud
2000 - 10	Verdier i Skrimfjellområdet, Kongsberg kommune i Buskerud, Sauherad og Skien kommuner i Telemark
2000 - 11	Verdier i Vergja, Nore og Uvdal, Rollag og Sigdal kommuner i Buskerud
2000 - 11	Verdier i Vergja, Nore og Uvdal, Rollag og Sigdal kommuner i Buskerud
2000 - 12	Verdier i Ogna, Steinkjer kommune i Nord-Trøndelag
2000 - 13	Verdier i Rolv, Nore og Uvdal, kommune i Buskerud

2000 - 14	Verdier i Sørkjøåi,
Rollag kommune i Buskerud og Tinn kommune i Telemark
2000 - 15	Verdier i Vannsjø-Hobølvassdraget,
Moss, Sarpsborg, Spydeberg, Skiptvedt, Råde, Rygge
Våler og Hobøl kommuner i Østfold og Akershus fylker
2000 - 16	Verdier i Austbygdåi, Tinn kommune i Telemark
2000 - 17	Verdier i Hornesbekken, Gol kommune i Buskerud
2000 - 18	Verdier i Skogshornområdet, Gol kommune i Buskerud
2000 - 19	Verdier i Grønndøla, Gol kommune i Buskerud
2000 - 20	Verdier i Mørkedøla, Gol kommune i Buskerud
2000 - 21	Verdier i Fuglevågsvassdraget,
Smøla kommune i Møre og Romsdal
2000 - 22	Verdier i Årgårdsvassdraget,
Namdalseid og Verran kommuner i Nord-Trøndelag
2000 - 23	Verdier i Hjelsteinselva,
Vestnes kommune i Møre og Romsdal
2000 - 24	Verdier i Gjela, Aure kommune i Møre og Romsdal
2000 - 25	Verdier i Toåa, Surnadal kommune i Møre og Romsdal

Se også

Forvaltning av vernede vassdrag 1995. Informasjonsperm utgitt av Direktoratet for naturforvaltning og Norges vassdrag-og energidirektorat, mars 1995.

Norges vassdrag- og energidirektorats hjemmeside: <http://www.nve.no>
Direktoratet for naturforvaltnings hjemmeside: <http://www.naturforvaltning.no>

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Fylkesmannen

Verdier i vernede vassdrag

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Direktoratet for naturforvaltning (DN) har i fellesskap arbeidet med et prosjekt for å gjøre kunnskapen om vernede vassdrag lettere tilgjengelig for kommuner og andre som forvalter vassdragsnære områder. "VVV-prosjektet" skal dokumentere og gjøre verdiene i vassdraget mer synlige. Målet er at alle som planlegger arealbruk eller inngrep i et vernet vassdrag, først skal vite hvilke verneverdier som finnes der. På denne måten regner DN og NVE med at skadelige inngrep i større grad blir unngått.

TE 906

ISBN 82-7072-414-9

ISSN 1501-4851

Norges vassdrags- og energidirektorat, P.B. 5091 Majorstua, 0301 Oslo. Tlf. 22 95 95 95, faks 22 95 90 00

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Fylkeshuset, 6404 Molde. Tlf. 71 25 80 00, faks. 71 25 85 09

Direktoratet for naturforvaltning, 7485 Trondheim. Tlf. 73 58 05 00, faks 73 58 05 01